

Flori de crin

REVISTĂ FEMENINĂ

Anul III.

No. 1.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

CUPRINSUL:

Mărire și Pace	— — —	Ep. Dr. Val. Tr. Frențiu
In al treilea an	— — —	Flori de crin
Din jurnalul unui câine	— — —	M. Theodorian Carada
Vânzătorul de lemne	— — —	Al. Lascarov-Moldovanu
Așteptare	— — —	Ion Gârleanu
Adolescența	— — —	P. Dr. Dom. Neculăeș
Umbre pe pământ	— — —	Dr. Al. Fântânariu
Inima feminină	— — —	Pr. Căpitan Dr. Potcaș
Apostolie feminină	— — —	Prof. Ioan Vultur
Cultul morților	— — —	Florica Sabadășiu
Spre lăcașul Domnului	— — —	Tincuța Murguleț
Viața, roman	— — —	Sabin G. Truția
Cronică.		
Bibliografie.		
Reviste	— — —	Delabăsești
Posta Red. și Adm.		

Biblioteca Universității Regale Ferdinand I,
din CLUJ.
Nr. 69 10 36
EXEMPLAR LEGAL

IN AL TREILEA AN.

Cu numărul prezent „Flori de crin” întră într'un an nou.

Apariția regulată, de până acum, a revistei, se poate mulțumi: lui *Dumnezeu* întâiu, pentru că ne-a dat puterea (fizică și morală) de-a munci la dânsa; *Patroanei* noastre cerești: *Sfintei Tereza* de Pruncul *Isus*, pentru grija specială ca hârtia, tiparul, timbrele și alte cheltueli ce obvin fiecărui număr, să poată fi acoperite la timp; iar mai pe urmă prețiosului sprijin al *colaboratorilor și abonaților* noștri, cărora, tocmai pentru aceasta le păstrăm sincera noastră dragoste.

Când era numai „proect” apariția revistei, mulți ne-au prorocit că vom apare un număr-doi, maximum trei și... vom pieri. Unii s'au bucurat că prorocirea lor nu s'a adeverit, iar alții s'au supărat. De aceea, câțiva au încercat să pună piedeci răutăcioase, dar inofenzive, oprind intrarea revistei în anumite instituții — sub pretexte ridicole. (La vreme, vom spune mai mult!)

Suntem mândri că avem colaboratori (interni și externi) cari muncesc numai și numai de dragul lui *Dumnezeu* și al sufletelor, cari în loc să aștepte renumerație ajută și materialicește revista. De asemeni, cu aceeași mândrie spunem, că avem numai abonați plătitori. Aceia cari s'au abonat, dar n'au plătit, au fost șterși din rândul abonaților.

Astăzi, în jurul revistei „Flori de crin” sunt grupați numai prietenii adevărați. De aceea credem tare în trăinicia ei. Mai curând s'ar putea consuma energiile noastre (ale conducătorilor ei) decât să dispară harul Domnului și ajutorul moral și material al prietenilor devotați de acum ai revistei, cari, toți, sunt gata de ori ce jertfe, căld luptă pentru un ideal. Iar idealul nostru este acelaș:

Reintronarea lui *Hristos* în inimile noastre și reincreștinarea femeii române.

1 Ianuarie 1934.

„FLORI DE CRIN”.

*Iarăși avem trista ocazie să amintim, că ziarul care a pornit lupta împotriva Francmasoneriei: **Calendarul** a fost suspendat pentru a treia oră. Și încă pe timp nelimitat!*

Nu cunoaștem motivul suspendării, dar ne doare — ori cari ar fi el — pentru că este cel mai românesc creștin ziar din Țară.

Scopul revistei:

Să apere tineretul feminin — și femeia în general — **de imoralitatea ucigașă.**

Să dea **nutremânt sufletesc curat**, trecut prin prisma purificatoare a moralei creștine.

Să sâdească în inimile tinere „**adevărate flori de crin**” și să le păzească intactă nevinovăția și curățenia lor sfântă.

Să readucă la *Isus* societatea prin **presa și acțiunea creștină.**

Să apere **morală** lui *Hristos* — singura morală adevărată — și să lupte împotriva celor ce o vor ataca.

Să vestească pretutindeni deviza Țării noastre: „**Nihil sine Deo**”.

„*Flori de crin*” se va sili ca întotdeauna să dea sfaturi creștinești pentru mame, ca ele să poată da o **bună educație** fiilor lor; îndrumări pentru soții, ca să fie „**ingerul păzitor**” al familiilor lor; iar pentru fete va fi o **călăuză dreaptă și sigură**, mai ales atunci, când fără experiență, se vor avânta în mijlocul lumii plină de pericol.

COLABORATORII:

E. Dr. Aciu, Ion Agârbiceanu, Cornel Andrea, Antoniu Bălibanu, Ion Berinde, Dr. Irina Berinde, George Bota, Emil Bran, Dr. Nic. Brînzeu, Vera Calangiu, M. Theodorian-Carada, I. C. Cătuneanu, P. V. Chindriș, Pr. Toma Chiricuță, Dr. Simeon Chișiu, Dr. Ioan Coltor, Prof. Nic. Comșa, Augustin Cosma, Victoria Diamandi, Petru Dulfu, P. Victor Dunca, Filotea Dumbrava, Dr. Gelu Egry, Nicolae Fântânariu, Șerban Filon, Dr. Nicolae Flueraș, Prof. Iosif Frollo, Mia Frollo, Gala Galaction, Volumnia Dr. Gheție, P. Ion Gârleanu, Ovidiu Hulea, Al. Lascarov-Moldovanu, Dr. Emil Lobonțiu, P. Teodor Mateiu, George Matieșanu, P. Ireneu Merloz, Dr. Domenic Neculăeș, Prof. Dumitru Neda, Dr. Ioan Ossian, Ioan Oșian, George Perneșiu, Elena Pop Hossu Longin, Dr. Ionel Pop, Dr. Romul Pop, Dr. Valer Pop, Dr. Augustin Popa, Septimiu Popa, Olivia A. Poruțiu, Dr. Emil Precup, Livia Rebreanu-Hulea, George Rednic, Mihail Robu, Florica Sabadâșiu, Valeriu Gr. Sima, Ioan Tătaran, P. Dr. Aloisie L. Tăutu, Sabin G. Truția, Ilie Vetășan, Sorica Vlădescu, Prof. Ioan Vultur.

Redactor:

Secretar de redacție:

Administrator:

P. Teofil A. Bălibanu.

Iuliu Boțan.

Cornelia Petrișin.

ABONAMENTUL: Pentru studențime 100 lei anual

„ particulari 120 „ „

„ instituții și societăți 200 „ „

Abonament de încurajare . 300 „ „

Primește un abonament gratuit pe un an

ori cine va câștiga cinci noi abonamente,

iar cine va câștiga două abonamente noi, i-se reduce abonamentul propriu la jumătate. Abonamentul gratuit se câștigă numai după ce se trimite suma totală la administrația revistei. În chestiuni de administrație (abonamente, etc.) vă rugăm să scrieți pe adresa *Doamnei Cornelia Petrișin, Șimleul-Silvaniei.*

FLORI DE CRIN

REVISTĂ FEMENINĂ

NIHIL SINE DEO

REDACTOR RESPONSABIL :
P. TEOFIL A. BĂLIBANU

LĂUDAT SĂ FIE ISUS

MĂRIRE ȘI PACE.*)

Scopul venirii lui Hristos pe pământ nu se poate mai bine exprima decât în cuvintele cântării îngeresti: „Mărire întru cele de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace.” Fiul lui Dumnezeu pentru acea se face om, ca să restabilească mărirea lui Dumnezeu și pacea pe pământ. Mărire și pace! Iată rostul mântuirii, iată pentru ce „Cuvântul trup s'a făcut și s'a sălășluit între noi.” Pentru mărirea lui Dumnezeu și pacea omului. Mărire și pace! Doi frați de cruce, două noțiuni corelative. Una fără alta nu există. Dă mărirea cuvenită lui Dumnezeu, vei avea parte de pace. Vrei să aduci pace pe pământ, fă ca să se dea lui Dumnezeu mărirea ce i se cuvine. Mărire și pace! Deodată și împreună au răsărit pe pământ prin nașterea Mântuitorului, deodată și împreună au fost vestite de glasul cetelor îngeresti, deodată și împreună trăiesc și deodată și împreună și dispar de pe pământ. „Mărire întru cele de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace!” Iată adevărul vecinic, pe care nu vreau să-l înțelegă diriguitorii neamurilor și cari chemați ar fi să stabilească pacea între oameni, însă pentru împotrivirea lor acestui adevăr, toată truda zădarnică le este. Faceți să se dea mărirea lui Dumnezeu; faceți, ca Dumnezeu să fie cunoscut și iubit; faceți, ca poruncile Lui să fie păzite și atunci, dară numai atunci, se va revărsa și pacea pe pământ și buna înțelegere între oameni.

Adevărata iubire față de aproapele, fără de care nu poate exista pace pe pământ, are de bază iubirea față de Dumnezeu. Pentruca oamenii să fie frați, trebuie să aibă același părinte și pentruca frații să se iubească între sine trebuie, ca mai întâiu să își iubească pe părintele lor comun. Pe Dumnezeu avem să-L iubim pentru Sine, iară pe aproapele trebuie să-l iubim pentru Dumnezeu. „De mă iubiți pe mine, poruncile mele le păziți” (Ioan, 14, 15) și „aceasta este porunca mea, ca să vă iubiți unul pe altul, pe cum eu v'am iubit pe voi...” (Ioan 15, 12).

Cincisprezece ani au trecut, de când războiul s'a terminat, bubuitul tunurilor a încetat, ba și tratatele de pace s'au semnat, însă pacea tot întârzie. Ea nu s'a sălășluit între popoare, ba par'că îi ține locul o ură, o dușmărie și mai mare, decât cea care a deslănțuit asupra neamului omenesc măcelul războiului din urmă. Pacea nu vine, căci Dumnezeu nu este

*) Dăm un fragment din „scrisoarea pastorală” de Crăciun a Înalt Preasfințitului Părinte Arhiepiscop Dr. Valeriu Traian Frențiu de Oradea, pentruca și cititoarele noastre să vadă — din cuvântul autorizat al unui Arhiepiscop — cum poate veni și dispărea pacea adevărată pe pământ.

N. Red,

așezat pe tronul mării, ce i-se cuvine din partea neamurilor.

Cincisprezece ani trecută, de când Dumnezeu din nemărginita Sa milă s'a îndurat, ca pe fiii risipiți ai neamului românesc să-i adune împreună în scumpa noastră Românie întregită. Însă dragostea frățească par'că întârzie să se sălășluiească în sufletele tuturor fiilor neamului nostru. În loc să se iubească, în loc să se înțeleagă și în dragoste și bună înțelegere frățească să lucreze la înaintarea în virtuți, la propășirea neamului și consolidarea Patriei comune, se uresc și se dușmănesc reciproc. În zilele abia acum trecute, în preajma alegerilor din urmă, ca și la cele de mai înainte, ați văzut cu ochii voștri ura dintre frați și ați auzit cu urechile voastre câte calomnii și batjocuri au spus unii despre alții agenții celor peste zece partide politice, în cari s'au divizat fiii neamului nostru, și în loc ca toți să pună umăr la umăr și în dragoste și bună înțelegere să lucreze la realizarea singurului program, ce-l poate avea oricare partid, adeca binele neamului, se războiesc între sine ca și când nu am avea o țară bogată, în care, dacă s'ar da lui Dumnezeu mărirea ce i-se cuvine și aproapei dragostea poruncită de Dumnezeu, toți am putea trăi în deplină pace și îndestulare.

Nu este pace între popoare, nu este pace între fiii aceluiași ne-am, nu este pace în societate, în multe cazuri nu este pace nici în familie, în aceasta mică și fundamentală societate omenească, care anume este orânduită ca să fie un sanctuar al dragostei și bune înțelegeri între soți și între fii. Da! Și de aici lipsește pacea, când în același sanctuar al dragostei nu arde și focul dragostei lui Dumnezeu și nu se respectază poruncile Domnului. Nu este pace nici în sufletele singuraticilor indivizi, până când acelea suflete cuută nu mărirea lui Dumnezeu, ci împlinirea poftelor lor proprii, nutresc nu dragostea față de Dumnezeu și față de aproapele, ci nutresc ura, invidia, lăcomia și celelalte fiice ale egoismului.

Hristos foc a adus din cer, focul dragostei și nu voiește altceva, decât ca să se aprindă și să ardă. Să lăsăm, ca în acest mare praznic, al dragostei lui Dumnezeu, să se aprindă și să ardă și în sufletele noastre focul dragostei, care să ne dăruiească pace pe pământ și să ne facă să ajungem părtași și de mărirea lui Dumnezeu în vecii vecilor. Amin.

† Episcop Valeriu Traian.

DIN JURNALUL UNUI CÂINE*)

5 Mai 1927. Iată-mă, în sfârșit, la casa mea. De eri sunt la cei ce au să-mi fie stăpâni N'am înțeles la început pentru ce mie câine lup și căruia, la mama, îmi ziceau Harap, îmi spun Leu. M'a deslușit însă Cesărică. Stăpânii noștri au avut drept păzitor al curții lor un frumos câine ciobănesc, ce a murit acum de curând și căruia îi ziceau așa, fiindcă avea o coamă de leu. Intrucât mie mi-a fost sortit să-i moștenesc cușca, iată-mă din lup ajuns leu, bine că nu m'au poreclit miel! Că au avut, pe vremuri, stăpânii mei și un câine alb, căruia îi spuneau miel. Toate astea le știu dela Cesărică. El are un adevărat cult pentru stăpânii noștri. Zice că amândoi sunt oameni nemaipomenit de buni; iubesc câinii și pisicile ca pe niște copii ai lor. Cei ce mor în casa lor își odihnesc oasele într'un colț din grădină, la umbra sălcilor sub lespede de piatră. Acolo lângă o sumedenie de pisici și alți câini, dorm somnul de veci și părinții mei, îmi spune cu mândrie Cesărică, asigurându-mă că tot acolo o să zacă și oasele noastre, când ne-o veni vremea. Evident că dacă tot ce spune Cesărică e adevărat, am avut noroc de stăpâni. Ori cum eu de acum le sunt recunoscător pentru minunata cușcă ce mi-au dat de locuit. Un adevărat cotege zidit din cărămidă, învelit cu țigle roșii și unde mă pot tolăni cât îmi place în fân și pe scoarțe vechi! Unde mai pui, că m'au dispensat de lanțul în care țineau legat pe înaintașul meu. Am să profit de astă bunăvoință, ca să hoinăresc cât oi putea mai mult. Dar s'a întunecat.

6 Mai 1927. Azi făcui ceva plimbare, pe stradele din apropiere. Interesant cartier și n'am să mă plictisesc. Cesărică fu și el de mă văzu, dar n'a fost cu puțință să-l scot din curte. Zice că ta-său a fost ucis de tramvai, fiindcă eși din curte. El nu ese din curte decât cu stăpânii, care-l iau cu ei uneori la plimbare prin parc și chiar cu trăsura uneori. Ciudat cățel! Spițul ăsta roșcovan cu picioare de basset are ochi negri rotunzi și botul tot negru ca ochii dar ascuțit. Zâmbeste voios și privindu-te îți ghicește gândul. Hotărît este un câine deștept și mai iubitor decât suntem noi toți destul de iubitori și de deștepti de felul nostru. Iubirea lui de „tătucu“ și de „mămică“ cum le zice el stăpânilor, întrece orice închipuire. Pe patul lor doarme, de când ține minte, de ei nu se desparte decât o jumătate de ceas la amiază, și câteva minute seara înainte de culcare.

Nu cunoaște alți câini, decât pe părinții lui și pe înaintașul meu, adică cum s'ar zice acum numai pe mine, de alții nici nu vrea să știe. Nu iubește decât pe stăpânii noștri și pe prietenii lor. Ciudat cățeluș. Ca să-i pricep sufletul, a trebuit să află că trei generațiuni, adică părinți din părinți ei și-au trăit zilele în odăile din casele de sub coastele dealului patriarhal, acolo unde el a văzut lumina zilei.

15 Septembrie 1927. „Ei vezi, nu ți-am spus eu, că nu este bine să umbli haimana“, îmi spuse

* Pentru că noi, mai demult am publicat vre-o trei articole împotriva câinilor de saloane, ne simțim datorii — în fața cititorilor — cu o clarificare, spre a evita o eventuală confuzie, ori presupunere de nestatornicie în principiile noastre.

Distinsul Autor, în aceste memorii, nu face apologia acelor câni, ci, în formă literară, ne redă un fapt întâmplat. De aceea, având în vedere intenția pur literară a distinsului și binecunoscutului scriitor, precum și autoritatea sa morală și literară, dăm fără de nici o rezervă.

N. R.

azi Cesărică bucuros că mă vede iarăși. Ieri am plătit-o rău de tot. Hoinărind pe uliță hingherii au isbutit să-mi puie lațul de gât și m'au prins. Credeam că s'a afârșit cu mine: Dar Cesărică are dreptate, stăpânii noștri au inimă pentru animale.

D'abia mă închiseseră hingherii în cușcă din care nu mai speram să es viu, când aud pe cineva că mă strigă pe nume. Un om de al casei, venise să mă caute. A plătit cât i-au cerut și m'a scos de acolo. Acum însă mă țin în lanț. Asta nu-mi place, și am să fac tot ce voi putea, să-i induioșez ca să-mi dea iar drumul din lanț. „Ce e viața noastră în robie oare, s'a întrebât Bolintineanu și cu el răspund: Noaptea fără lună ziua fără soare.“

15 Octombrie 1927. Alaltăeri noaptea aud pe cineva plângând pe sub poartă, un glas de cățel cunoscut. Era Cesărică pe care „mămica“ l'a lăsat în stradă fără ca să-l vadă. Ploua mărunțel și tremura de frig. Voia să intre pe sub poartă în curte, dar n'a putut. Și-a petrecut noaptea sub bolta porții din față. Ieri nu l'am văzut. Azi mi-a povestit cum a petrecut de rău până la zi, când au deschis poarta și l'au dus la „mămica“ lui, eare i-a făcut o bae fierbinte și l'a culcat în pat sub învelitoare de lână caldă. Tușește încă, deși „tățicu“ i-a adus prafuri de tuse din oraș și mămica îi dă câte trei pe zi, ca să-l vindece. Cesărică e plin de recunoștiință pentru stăpânii noștri și vina că a fost lăsat în drum și-o dă numai lui, că n'a dat semne ca să știe „mămica“ de el, că este în stradă.

27 Noembrie 1927. O săptămână întreagă n'am dat ochi cu Cesărică. Eram încredințat că tusa ce parcă-l lăsase l'a întors mai rău. Azi veni prin curte și îmi spuse că a fost „mămica“ bolnavă și nu s'a mișcat de lângă ea. Nici la tățicu în birou nu m'am dus cinci zile. Și când știu eu cât îi place amicului meu să șadă în biroul stăpânului, îmi dau seama ce jertfă a făcut el de dragul „mămiclii“ bolnave.

Mi-a istorisit odată, cum „tățicu“ ține în sertar o ciocolată strașnică și niște albești minunați, din care mănâncă amândoi împreună. Măncări gustoase, după cât spune, dar despre care eu unul nici idee n'am, nici câinii pe cari-i întâlnesc în scurtele mele hoinării. Plimbări ce prețuesc așa de mult decând mă țin mai mult în lanț. Câte lingușiri, câte șiretlicuri n'am pus la mijloc până am isbutit că după ce mănânc să-mi scoată lanțul de după gât. În aceste scurte intervale, stau la pândă și cum deschide cineva poarta, o sbughesc. Dau câte o raită și mă întorc numai decât înapoi nu care cumva să pierd și aceste clipe de libertate, cu atât meștesug și umilințe redobândite.

1 Maiu 1928. Sunt patru săptămâni, de când Cesărică nu mai calcă prin curte. Ași muri de urât, dacă Cecăț, câinele băcanului din colț nu ar veni zilnic să-mi aducă vești din oraș. Dela el am aflat mai întâiu că stăpânul a fost și este încă bolnav. Azi îl zării la fereastră și mă bucurai, pentru că asta însemnează că s'a sculat din pat.

5 Maiu 1928. Azi se scoboară și Cesărică prin curte. Fie că te-ai întrecut, îi zisei eu lui, cum îl văzui. Păi, ce era să fac? Cum se putea să las pe „tățicu“ singur, când a fost așa de rău bolnav? Mi-a răspuns, parecă dojenindu-mă.

28 Iulie 1928. „Tățicu“ și „mămica“ au plecat la băi. Ce foc cu Cesărică! Până acum, de câte ori

plecau vara, l-au luat cu ei... El nu-și poate da seama de ce acum l-au lăsat.

Trei zile n'a mâncat de foc mare ce are.

27 August 1928. Ce bucurie mare pe Cesărică fiindcă azi ni s'au întors stăpânii acasă. Când i-a văzut în curte a început să chelăleiască ca un nebul și să sară din brațela unuia în ale celuilalt, așa că târziu de tot am isbutit să mă apropiu și eu de ei, de le sărutai mâna.

În lunile astea de vacanță Cesărică a stat mult de vorbă cu mine. S'a împrietenit chiar cu Cecă, cățelușul acela negru corb care vine zilnic de ne jucăm împreună. O poveste întregă și cu el. La început din pricina Calepsei, ne ciorovăiam rău, de tot. Ca să-l facă să priceapă că nu e de nasul lui, să curteze cățeaua de peste drum, a trebuit să-l dau de vre'o două ori dea berbeleacul pe stradă, dar ne-am împăcat în urmă de la o vreme a început să se gudere pe lângă mine,

să-mi facă semne din poartă, până ce a îndrăznit să între chiar în curte. Într'o zi vorbind cu el de Calepsa, Cesărică ne-a ascultat cu oarecare curiozitate. Apoi ne-a zis că nu pricepe de loc crailăcurile noastre. Ne-a mărturisit că atunci când nu împlinise doi ani, a avut și el o prietenă pe Diana, un soi de pudel cafeniu ce-și făcea de drum prin casă, fiind cățeaua unei spălătoresc ce purta grija rufelor stăpânilor noștri. Prietenia noastră n'a ținut mult, fiindcă n'a mai venit pe la noi. Nu zic că nu mi-a fost dragă și că-mi era dor într'o vreme de ea. Dar uite, au trecut ani de atunci și o uitasem cu totul. A trebuit să vorbiți voi de Calipsa, ca să-mi mai aduc și eu aminte de Diana. Eu imi iubesc acum numai stăpânii! Atât mi-a ajunge; ne-a spus azi Cesărică bucuros că i s'au întors iubiții lui dela băi. (Sfârșitul în numărul viitor).

M. Theoderian Carada.

Flori creștine :

VÂNZĂTOR DE LEMNE.

Cea din urmă dată, când venise la el, sârmanul om i-a zis:

— „Domnule, nu mai am ce-ți lăsa amanet pentru lemnele pe care mi le dai, decât cartea aceasta...”

Dar vânzătorul de lemne, i-a răspuns cu asprime:

— „Nu-ți mai dau nimic... Plătește ce-mi datorești mai întâi...”

— „Nu am. — și mie frig...”

Vânzătorul tot nu se dădu bătut, ci zise:

— „Ce? Sunt dator eu să încălzesc pe toată lumea?!...”

Sârmanul om, cuprins de frig, îi întinse din nou cartea groasă — și-i ceru:

— „Dă-mi măcar, un braț de lemne...”

Afară era un ger cumplit — și bătea un vânt tăios.

Vânzătorul tot hursus vorbi:

— „Ce carte e asta?”

„O carte bună de cetit...” răspunse cu liniște sârmanul.

Vânzătorul o luă, o privi, o întoarse — și zise:

— „Bine. E pentru ultima dată că-ți dau...”

Omul luă un cărucior cu lemne, mulțumi — și plecă, lăsând cartea.

Trecură câteva zile.

Într'o seară, pe când crivățul huiă cu turbare peste fața pământului, vânzătorul de lemne stând la gura sobii, își aduse aminte de carte. O luă de pe masă — și veni cu ea lângă foc.

Ca și cum ar fi pătruns și acolo o pală de crivăț, cartea se deschise singură la un loc. Vânzătorul o închise, — dar ea se deschise iarăși, tot la locul acela. A treia oară tot așa, — și vânzătorul păru că aude și o chemare de departe, spunându-i:

„Citește aici, omule!...”

Cu sufletul plin de temere, vânzătorul ceti: „Duceți-vă de la mine blestemaților, duceți-vă în focul cel veșnic... că am fost flămând și nu Mi-ați dat să mănânc, Mi-a fost sete și nu Mi-ați dat să beau, am fost gol și nu M'ați îmbrăcat...”

Vânzătorul de lemne se cutremură... În sufletul lui se făcu dintr'odată o lumină vie — și cu litere de jărătic se alcătuiră vorbele acestea: „Mi-a fost frig — și nu Mi-ați dat să mă încălzesc...”

Cuvântul acesta se prefăcură pe dată într'un ger năpraznic — cuprinzând trupul și sufletul vânzătorului de lemne. Stătea la gura sobei, în care ardea foc mare și el clănțanea de frig, până în cămarile cele mai adânci ale duhului:

Iși zise atunci, cu scârbă, șteși:

— „Tu n'ai simțit niciodată, păcătoșule, ce este frigul...”

Cu grăbire, luă o bucată de hârtie, scrise pe ea ceva, — și eși în ogradă. Porunci servitorului să încarce cu lemne cea mai mare căruță — și porni pe dată, spre omul sârman, care-i dăduse cartea.

Scria acolo: „Mulțumesc pentru carte. Ți-o cumpăr pentru totdeauna. Ea îți trimite lemnele — și-ți voi trimite neconținut. Sunt prețul vânzării”.

Abia atunci, ghiața din sufletul vânzătorului de lemne începu să se topească.

Cei dintâi bobi de apă curată i-se iviră sub pleoape.

Al. Lascarov-Moldovanu.

Pentru rasul sprâncenelor. Citim în revista „Sănătatea” din București: De un timp numeroase dudui au început să-și rază... sprâncenele! Trecând pe la vitrina unui coafor, am putut vedea cum calfa rădea sprincenile unei dudui. O mică neîndemănală a lucrătorului, o mică emoție, o tremurătură a mâinilor lui și clienta putea fi grav rănită.

Nu putem pretinde ignoranțelor să știe că sprincenile pe lângă rolul lor de podopă a ochilor, au și un rol de protector, ferind ochii de iritații, nădușeală frunții, de prof. de corpuri streine; dar cum nu-și dau seama, că firele de păr rase cresc la loc mai groase, mai aspre, ca niște țepi, încât devin tributarele coaforilor, trebuind apoi, să fierasă mereu, și fața lor cu sprincenele false, lipite, incondeiate par, apoi a fi niște măști de carnaval!

O altă modă și mai stupidă și mai prim-jdoasă pentru sănătatea ochilor este lipirea genelor, iar încă o alta... frizura genelor.

Dr. Ciprian, care iscălește aceste rânduri, termină zicând: „Se vede că toate aceste femei n'au alte griji. Le merg prea bine. Și se știe că de prea mult bine omul înnebunește!” „Toate acestea femei sunt nebune!”

Așteptare

De cinci ori pe lacuri line
Nuferii s'au stins cu anii.
Frunza pe alei castanii
Iar ș'o lasă cu suspine.

Tot mai veștedă, mai rece
Toamna șesurile'ngână...
Mama cu toiagu'n mână
Spre biserică mai trece.

Irosit în grijă multă,
Gându-i greu ca o povară
Zilele le tot măsoară
Și se'ntreabă și s'ascultă.

Iar în ochii, plânsi de dorul
Celui dus de mult de parte
După vieață, după carte,
Iși grăbește jalea sporul.

Scoate-apoi din cingătoare
Șirul de mătănii sure
Și se roagă să se'ndure
Sfânta Maică Născătoare...

L-a crescut cu atâta trudă
Și cu-atâta jerifă sfântă...
Mintea'n vremi i-se frământă
Și obrajii i-se udă.

„Blând, senin ca bucuria
„Dintr'o zi de sărbătoare,
„Suflet ce câtă în soare
„Frumusețea, veșnicia....

„Dar în vraja fericirii
„Sunt atâtea crezuri moarte
„Și el singur cum să poarte
„Chinurile amăgirii?

„Lumea crudă, fărdelege
„Râde'n visuri risipite
„Lupta negrelor ispite
„N'o mai simte, n'o n'țelege.“

Teama cugetu-i doboară,
Fruntea-i arde și se'nclină
Parc'ar fi și ea de vină.
Și mai caldă ruga-i sboară.

Iar cu dânsa, tot mai blândă
Vieața-i rânduri se desface:
Jerifă dornică de pace,
De iertare, de isbândă.

Ion Gârleanu

A D O L E S C E N Ț A .

(IV.)

Vocațiunea.

1. Părinții și educatorii tineretului sunt datori să pregătească aceste vlăstare tinere pentru viitorul apropiat al vieții, potrivit înclinărilor firești ale fiecăruia. E vorba de alegerea felului de vieață pentru fiecare. Mare și solemnă e vorba aceasta: *alegerea felului de vieață*. Aceasta alegere conține tot viitorul, nu numai cel apropiat și material al unei moșteniri vremelnice, sau al unui rang trecător, ci și viitorul mai îndepărtat al mântuirii sufletului, care în întregime atârnă dela vieața morală depe acest pământ, dela virtutea pătată sau mânjită a individului respectiv.

Cea mai mare parte a tineretului, fie masculin, fie feminin, e orânduie la căsnicie, adică la vieața de căsătorie. Tocmai din această pricină, e de o imperioasă trebuință, ca atât fata, cât și băiatul să știe chiar din întâia lor tinerețe, că a-și angaja inima fără a asculta de glasul rațiunii e foarte primejdios și că, precum e prea drept a nu ne supune la o căsătorie de conveniență sau de interes, tot astfel nu e permis a face o căsătorie dintr'un amor irațional.

În tineret, la o epocă greu de determinat, se desvoltă foarte simțitor o forță misterioasă, o flacăra și apoi foc *sui generis*, câteodată treptat, treptat, altădată pe neașteptate, numit *întâiul amor*, *întâia dragoste*. Multe mame observând starea sufletească a feței sau a băiatului se înspăimântă, ca și cum ar fi dat peste odorul lor o boală incurabilă și deaceia iau toate măsurile, chiar și cele mai drastice, pentru a stânge acel foc, pentru a-și scoate copilul din acea boală. Alte mame din contră nu se alarmează de loc și zic cu zâmbet pe buze: *apoi și eu am făcut la fel*. Care dintre ele fac bine? Poate o mamă să rămână indiferentă; când știe sau observă că, băiatul sau fata ei are aceste dintâiu fantazii amoroase, sau trebuie să le oprească cu toată seriozitatea și energia? Nici una din aceste două purtări ale mamelor nu e bună. Cine vrea să stângă focul dragostei cu violență, nu-l stânge, ci îl ațăță mai mult. Sentimentele nu se comandă nimănui și mult mai puțin acelor, cari au o fire arzătoare și precoce. E mult mai

bine a vorbi tânărului sau tinerei cu liniște, fără alușiuni directe, arătându-le, că visurile sunt ca aburii: că promisiunile tinerești adesea se distrug și se sfarmă ca sticla; că amăgirile timpurii pustiesc sufletul; că e dăunător a pierde timpul atât de prețios în niște preocupări sarbede; într'un cuvânt să nu-și piarză capul și să nu-și tulbure inima cu niște fantazii foarte periculoase și dăunătoare.

Se dau cazuri, foarte rare, când o iubire timpurie a cultivat flori frumoase, a deșteptat puteri morale și propuneri nobile și a preservat vieți, cari poate, fără un ideal amoroș, s'ar fi scufundat în noroiul imoralității. Dar cum am zis, acestea sunt cazuri foarte rare.

Cazurile cele mai dese sunt, că asemenea amururi alcătuiesc primejdia cea mai gravă pentru acele două suflete tinere, în fierberea sângelui și în experiență și în întunecimea patimii erotice, cea mai violentă dintre toate patimile. Prea adesea se văd și se aud și se citesc cazuri foarte dureroase, în cari din supărarea părinților și mai ales a mamelor, tineri și tinere, chiar în întâia lor adolescență, fac risipă nesocotită și păcătoasă de puterile sacre ale vieții, distrugându-și și sănătatea trupului și expunându-se desprețului altora, sau aruncându-se chiar cu nerușinare în brațele vișului.

2. E mult mai bine, ca tinerilor să se vorbească cu acea demnitate, precum se cuvine, despre dragoste și amor, și să li se explice, că iubirea, ce și ei o simt desvoltându-se în inimile lor entuziaste, nu e numai sensuală și erotică sau sexuală, precum o cântă pe toate strunele și cu toate rimele literatura degradată din zilele noastre, ci e un fluviu sacru, dumnezeesc, pus în noi de Creatorul nostru, merit a se vărsa în Dumnezeu însuș, căci numai în El va găsi adevărata albie, unde să curgă deapururi. Dumnezeu ne-a creat inima și a creat-o pentru El, așa că afară de El nu va fi niciodată pe deplin fericită. Sublim apoi a fost gândul și planul lui, dar nu a renunțat la drepturile lui asupra inimii omului, când acelei inimi a omului i-a dat o eșire, o ramificație pentru

atragerea și unirea sexelor. Rămânând inviolabile drepturile lui, a înființat căminul, ca o unealtă a realizării gândului, ce-l avea, ca mulți, mulți să se împărțască de fericirea veșnică. Când Dumnezeu locuiește în cămin cu binecuvântarea lui, cu legile lui, atunci numai cuibul familiar e poama fericirilor, în acea măsură ce se poate realiza în această vale de lacrimi, almintrelea e un infern al patimilor.

Tocmai din motivul, că Dumnezeu are drepturi inalienabile asupra inimii omului, sunt multe cazuri, când aceste drepturi El le evidentiază și mai simțitor. Fiecare om are o misiune pe pământ. Stăpânul nostru suprem, în înțelepciunea lui veșnică, a hotărât drumul, pe care fiecare dintre oameni să poată ajunge la mântuire. În chipul acesta căile sunt deosebite, dar ținta e aceeași pentru om. Principala pentru fiecare dintre noi e să știm, care e calea sau drumul hotărât de Dumnezeu, ca să ajungem la mântuire. În Biserica lui Hristos, ca și în o armată, locul fiecăruia e determinat de capul suprem și din supunerea tuturor rezultă puterea și frumusețea totului. Nu e învoit nimănui să refuze a ocupa acel loc, la care a fost orânduit, sub pretextul că e prea greu, prea expus, prea primejdios; mult mai puțin e învoit a dezerta, chiar și cu scopul de a alerga, cu un zel imprudent, la un post mai anevios, la care n'ai fost chemat. Și pentru creștin, ca și pentru soldat, desăvârșirea nu stă în a alege locul cel mai înaintat al luptei, ci în a urma chemarea căpitanului și în a împlini datoria proprie cu mult curaj cu devotament și statornicie. A se ridica în contra voinței lui Dumnezeu, a dispune de viitorul nostru, ca și cum am fi stăpâni absoluți de noi înșine, înseamnă a nu ne da socoteală de starea noastră de făpturi și a ne pune în marea primejdie ca într'o bună zi să ne vedem lăsați singuri, rătați și nefericiți pentru totdeauna. De aceea părinții au misiunea delicată și deficilă, ca să ajute pe copiii lor la alegerea stării. Această misiune stă în a le da sfaturi înțelepte, mai ales din punct de vedere creștinesc, în a-i lumina, în a-i îndepărta de rătăcire, lăsându-le totdeauna libertatea și ajutându-i să cunoască cât mai bine adevărata lor vocațiune.

Cinci sunt mijloacele, cari pot să călăuzească pe tineri în a-și cunoaște vocațiunea și pe părinți în a-i ajuta la aceasta: a) Rugăciunea râvnică; b) cugătarea serioasă făcută cu liniște; c) sfatul părinților și mai ales al duhovnicului; d) proba timpului, ca sentimentele să se potolească și ideile să se clarifice cât mai mult; e) relăsarea totală la voința lui Dumnezeu.

Iată cum se exprimă un scriitor privitor la vocațiune: „*Acela, care chiamă pe apostol, deșteptându-i în inimă acel entuziasm, care îl va transporta până la cele mai îndepărtate regiuni ale lumii; acela care alege pe mucenici făcând să fiarbă în vinele lor eroica beție a sângelui; acela, care cheamă pe anacoreți și pe fecioare, sădind în inimile lor aplicare la reculegere și la singurătate; acela, care atrage pe preot, deșteptându-i chiar din adolescență un fel de plăcere sacră, un fel de foame îndrăznească și de sete nepotolită către infinit, tot acela chiamă și de bărbatul, cărui vrea să-i încredințeze bogățiile și amorurile fraternității și pe femeia, pe care vrea să-o aleagă la misiunea sublimă de soție și să-i dea preoția maternității (Didon).*

3, Privitor la vocațiune și la alegerea stării, părinții au mare răspundere față de copiii lor, mai ales pentru ușurința vederilor lor prea omenești. Fără îndoială că ar fi vinovați acei părinți, cari din o pietate exagerată, ar constrânge fără socotință pe fiii lor, să îmbrățișeze sfintele datorii ale stării preoțești sau ale vieții religioase din vre-un institut. Nu mai puțin vinovați însă ar fi dacă, de frică nu cumva să se deștepte în fiii lor vocațiunea la o asemenea stare, ar căuta să le pună fel de fel de piedici. E cu totul bătător la ochi, că din familii, cu ceva stare pământească mai bună, Biserica nu mai înrolează, nici pentru preoție, nici pentru viața religioasă, acel număr ce ar putea să-l înroleze. Unul din motivele principale, pentru care mulți tineri nu se mai gândesc la așa ceva, că nu li se dă prilej să se gândească. Nu zic că trebuie creat o vocațiune forțată, dar susțin, că în familie trebuie să se formeze acea atmosferă sănătoasă și curată, care să conțină în sine toate elementele cerute de viața supranaturală. Nu-i nimic mai legitim, decât dorința unui tată sau a unei mame ca să-și păstreze lângă ei pe acel tânăr sau tânără al căminului lor și de a vroi, ca prin ei să-și perpetueze numele onorat și tradițiile scumpe ale familiei; nimic de asemenea nu-i mai natural și vrednic de luat în considerație, decât durerea părinților la gândul despărțirii, cerută de sfintele naturi religioase, cari cu toate acestea e datorie mare a părinților de a se da la o parte din calea fiilor lor pentru a respecta voința lui Dumnezeu, și a nu pune nici cea mai mică piedică, care ar însemna o insistență de neînving pentru copiii lor.

Când Dumnezeu vorbește, trebuie ascultat; dacă chiamă, se cere supunere, chiar dacă ar sângea inima unei mame pentru toată viața. Cine nu vede sentimentele cu totul pământești în asemenea părinți, când vocațiunea e singură și hotărârea luată e bine cumpănită? Ce poate fi mai nobil, mai sublim și mai sigur pentru mântuire, decât starea preoțească? Isus Hristos nu s'a obligat el oare să recompenseze din belșug pe aceia, cari i se închină, când a zis: „Oricine va fi părăsit casa proprie, bunurile familiare pentru Numele meu, va primi însutit și va stăpâni viața de veci?”

Așa dar, fără a face vre-o presiune sau forțare, părinții să se poarte așa fel încât fiul sau fiica să înțeleagă că pe de o parte părinții nu-i constrâng a se dedica la o viață mai sfântă, dar pe de altă parte nu-i împiedecă să urmeze a asemenea chemare; ba din contră, că ei s'ar simți foarte onorați, dacă Bunul Dumnezeu ar vroi să culegă o floare aleasă din grădina lor.

P. Dr. Dominic Neculăeș
franciscan.

Calomnia demascată. În Barcelona a fost o adunare a francmasonilor. Referentul n'a făcut altceva într'o oră întreagă, decât a d'jos't și calomniat mănăstirile. După conferința președintele a întrebat pe auditori: „Dorește să răspundă careva?” S'a anunțat atunci un bărbat îmbrăcat sărăcăcios „Linște” — grăi președintele — „acolo îndărăt vo'ște cineva să vorbească” Toți au privit curioși îndărăt, să vadă pe îndrăznețul care cutează să vorbească în contra oratorului. Omul cu îmbrăcămintea simplă nu era orator exercitat, dar grăi liniștit, cu o voce puternică. Vorbirea i-a fost simplă: „Soția și copilul meu au fost greu bolnave de difterie. O călugăriță a îngrijit pe soția și copilul meu. Soția s'a vindecat, iar călugărița a murit.” Adunarea simți înțelesul acestei vorbiri. Cuvintele simple și sincere i-au convins și pătruns pe toți.

Zulina.

UMBRE PE PĂMÂNT.

(Sfârșitul nuvelei.)

Loisi s'a liniștit. Fața lui era însă mereu tristă. Dar zimbea mereu. Și par'că se gândia și medita mult. Ori — poate — avea lupte sufletești în urma tragediei vieții sale, pe care el a considerat-o ireparabilă până ce Sandi nu-i-a redus-o la valoarea și importanța ei reală. Deaceea se uita mereu când la Sandi, când la fotografia din pricină. Se vede, că i-a venit greu să înțeleagă bine ce i-a spus Sandi. Dumnezeu i-a venit însă într'ajutor. Și ca să-l trezească și mai bine, a început să fluture deasupra capului lui biciul războiului.

Era într'o zi de primăvară. Primăvară rusească, Zăpada topită de jumătate, cer acoperit, ploii, cari n'aveau sfârșit, noroi în șanțuri până în genunchiu și apă în tranșee. În soba noastră foc permanent. Noi, cei trei jucam cărți, iar, Sandi întins pe vatra sa cetia, ori — poate se ruga.

Către miazăzi se auziau departe, la dreapta, câteva explozii de granat și șrapnel. Pe urmă o mitralieră vocifera ascuțit, dar era departe de zona noastră. Noi am continuat liniștit jocul. Numai Vili își scutura nervos capul la fiecare defunătură.

A sosit masa și posta.

Sandi și eu, cei — să zic așa — neutri, am manifestat un interes moderat, căci veștile, pe cari le-am putut aștepta noi de acasă, fie bune fie rele, nu ne-au putut cauza emoții deosebite. Vili cu triumf a luat în primire vre-o trei scrisori. Pentru Loisi și de data aceasta nimic. Sărmanul Loisi, cu atâta resemnare s'a trântit pe vatra sa! Dar n'a plâns, ca de altă dată. Privirea blândă a lui Sandi îl muștra și nu-l lăsa să se manifeste slab.

După o mică siestă, noi trei am continuat jocul, iar Sandi cititul.

Deodată, era cam la ora două după masă, cineva trăneste brusc ușa și intră. Era telefonistul de serviciu. Cu ochii holbați și tremurând din barbă a hodorjit câteva cuvinte, din cari am înțeles atâta că Regimentul a telefonat, că Rușii la dreapta dela noi — unde era Regimentul 20. Landwehr — au rupt frontul, și a intrat în dosul nostru. Toată lumea să se retragă în direcțiunea mănăstirii dela Podcamien.

Toți patru am sărit. Repede paltonul, arma binoclu... Vili se repezi la păreți să-și salveze fotografiile. Loisi îmbracă la repezelă un palton, care-i spăzura până în pământ și eși repede... Numai Sandi era liniștit. Se uita lung la crucea sa de lemn, dar o lăsa acolo. Două crengi de brad va găsi ori unde.

Afară zgomot. Alergare greoaie în noroiul tranșelor. Ieșim și noi trei în urma lui Loisi. Sărim din tranșee și o luăm spre mănăstirea dela Podcamien, care măreț își înalță cele trei turle și în vârful lor cele trei cruci de aur, spre cer, în dosul liniei noastre, spre aripa-i stângă, la vre-o douăzeci km.: unica direcțiune pentru scăparea noastră. Nicăiri nu se descarcă nici o armă, numai foarte de departe se aude o mitralieră somnoroasă. Alergăm până la panta ridicăturii, pe care erau săpate tranșeele noastre și când ajungem la punctul cel mai înalt în dosul tranșelor noastre, vedem pentruce nu trage nimeni. Valea ce urma după ridicătura din napoia noastră gema de ruși, cari înaintau spre noi. Erau trupele, cari intrară în dosul tranșelor noastre. Nu pușcau, pentru că știau, că tot atuncia și dinspre frontul lor din față, porniră alți camarazi de

ai lor. Alergau și de aici și de acolo ca furnicele. Noi eram prinși într'un unghiu, care era deschis în direcțiunea mănăstirii dela Podcamien. Compania noastră fiind la aripa stânga a regimentului — înspre Podcamien — noi vre-o câțiva reușirăm să ieșim din acest unghiu, și după o fugă de jumătate de zi și jumătate noapte, să ajungem la Podcamien. Aici sub scutul nopții, se adună rămășițele Regimentului. Cu alte trupe de rezervă sosite în cursul nopții, dimineața primim ordin să atacăm rușii, cari se așezară în tranșeele noastre.

Abia ieșim din oraș, ne întâmpină focul lor de artilerie. În ploaia de șrapnele înaintăm până la valea noastră. Acum dincolo de vale, în tranșeele, până eri, ale noastre, arau așezați rușii, cari când am încercat să ne coborîm în vale, ca să asaltăm ridicăturile de dincolo, ne întâmpinau cu câte-un foc ucigător de mitraliere. Cine a încercat să se coboare în vale era mort. Am fost siliți să ne oprim.

După o așteptare de aproape o oră primim ordin, ca să înaintăm cu orice preț. Tranșeele vechi trebuie să le recâștigăm. N'am înțeles rațiunea strategică a acestui ordin ucigaș al atâtor soldați nenorociți, pentrucă movila, unde am stat noi era abia de doi kilometri.

Dar am înaintat.

Ca și când am fi intrat în iad, așa ne-am coborît în vale. Aceia, cărora le reușise să ajungă până în fundul văii, erau scutiți acolo de focul ucigaș al mitralierelor rusești. Ne-am adunat anevoie în vale. Eu eram între cei din urmă, cari ne-am încercat norocul.

Când după alergare nebună de 20—80 secunde m'am trântit lângă niște soldați, am văzut că stau cu toți până în brâu în apă, cautând scut în albia unui pârâuaș. Era însă imposibil să stăm aici. De alfel aveam ordin să înaintăm. Răspunderea pentru zona companiei mele mă face să dau ordin de înaintare. Doi, trei soldați încearcă să iasă din albia pârâului, dar abia își ridică capul cad loviți de mitralierele rusești, cari trag neconținut la înălțimea țărmlui, din care trebuia să ieșim. Câte încercări, atâția morți, ori grav răniți. La un moment dat începe și artileria rusească să tragă în noi. Ne-a observat și a tras bine. Stăm așa vre-o trei oare. Ne ridicăm mobile pe malul râului, ca să ne putem ridica din apă.

După masă începe odată să tragă și artileria proprie, care așa se vede, că în urma fugei de ieri abia acum s'a reîntors. Trage drept în noi. Mai întâi numai două-trei șrapnele, apoi și granate. Așa se vede, că ne confundă cu linia rușilor.

Eu disperat, și cu gura uscată de spaimă strig să plece ordonanța să caute telefonul companiei, să semnaleze Regimentului, că artileria proprie trage în noi. — Telefonistul nu se găsește. Ce să fac? Compania mi-e în focul ucigaș al artileriei ruse și în al celei proprii.

Dau ordin să înaintăm. Mai bine în focul mitralierelor, decât în in acest iad. — Abia ascultă însă doi-trei soldați, și aceia cad la doi-trei pași loviți de mitralierele rusești, cari nu slăbesc. —

În sfârșit — când se învăluia ziaua cu noaptea primesc ordin să ne retragem pe dealul, de unde plecasem dimineața.

Oamenii se strecoară pe rând.

Trec sub scutul țărmului dela om la om. — Pe fiecare îl scutur și-i comunic ordinul de retragere. — Cei mai mulți nu-mi răspund. Nici nu mișcă. Aceștia nu se mai retrag!..

Deodată, când vreau să trag de unul pe picior, aud că vorbește. — Țipă chiar, dar glasul lui se aude cașicând din mormânt ar ieși: „Preasfântă Maria Maica lui Dumnezeu... pentru noi păcătoșii... Bucură-Te plină de dar...”

E glasul lui Loisi.

Mă târesc mai aproape de el și văd o pereche de picioare care se termină în pământ și din pământ se aud fragmentele de rugăciuni. Momentan mi-am dat seama ce s'a petrecut: un granat l-a îngropat în noroiu. — Îl scot repede. Fața-i e plină de noroiu. Îl trag la apă și-l spăl... Respiră mai liniștit... Sărmanul Loisi: botezul lui de sânge a fost astăzi. Trebuia să-l iau cu mine. Cum era el mic și subțirel, l-am luat pe spate și hai peste râu; să mă văd odată dincolo în pădure. Acolo am întâlnit doi soldați și apoi cu schimbul l-am dus până în casa dela marginea comunei Lupusno, unde știam că e medicul cu sanitarii.

L-am dat în grija medicului și când am voit să-i strâng mâna ca să-mi iau rămas bun dela el, la lumina palidă a felinarului ce spânzura în mijlocul odăii, zării între degetele lui încleștate, un șir de mă-tanii de mărgele albe...

*

Abia a trecut o săptămână și Loisi s'a reîntors la noi. Eram în tranșee nouă. După încercarea nenorocită, când Loisi a fost îngropat de viu n'am mai făcut alte încercări pentru recucerirea tranșeelor vechi. Primisem ordin ca să ne săpăm tranșee acolo unde suntem. Aici a venit Loisi.

L-am primit desamăgiți, deoarece ne-am fi bucurat din inimă, dacă l-ar fi trimis acasă. Și când i-am spus acst lucru, el a zimbit și a zis numai atâta: „Pentru mine e mai bine aici, decât acasă”.

Desbrăcând apoi, mantaua lungă, care nici cum nu-i-se potrivea, ceremonios a dat-o în primire lui Sandi cu cuvintele: „Iartă-mă, în zăpăceala cea mare, când a trebuit să fugim, și-am luat-o și tot timpului am avut muștrări de conștiință, că ce vei fi făcând tu, dacă și-a rămas în locul ei a mea, (Sandi era de două ori cât Loisi) te rog însă un lucru: lasă la mine rozarul, pe care l-am găsit în buzunarul mantalei tale, până va sosi al meu, pe care l-am cerut dela mama mea. Pentru mine a fost o revelație, când în mijlocul necazurilor și chinurilor mele de tot felul, am dat de acest rozar. Mi-am adus aminte de copilăria mea și de mama mea, care mă învățase să mă rog. Cu rozarul tău în mână și cu amintirile mele în inimă m'am rugat din adâncul sufletului meu chinuit. Și — vedeți — Regina Rozarului mi-a ajutat. Nu prin faptul că a scăpat dela moarte acest trup nenorocit, ci pentru că m'a tăcut să înțeleg ce mi ai spus tu odată, că toate trec în lumea aceasta ca umbra, și umbră suntem și noi pe acest pământ, că rostul vieții nu poate să fie altceva decât iubirea față de Dumnezeu, și viața pe acest pământ trebuie să fie o neîntreruptă traducere în fapte a acestei iubiri. — Iar în acest cadru miraculos al vieții omenești, ce importanță poate avea faptul, că se stinge dragostea unei femei...?! Acum am înțeles totul, și am înțeles, că sunt numai două femei, în iubirea cărora nu ne putem înșela nici odată: mama fiește-căruia după trup și

Mama noastră, a tuturor... Deacea am cerut mamei mele, să-mi trimită și mie un rozar...”

*

Au trecut luni și ani... Simfonia sinistră, ce era războiul mare, nu slăbise din puteri, din contră, se intensifica. Noi eram ca niște frunze pe suprafața mării când e băntuită de furtuni...

Așa am ajuns, Loisi și eu, pe platoul dela Asiago, după ce Vili căzuse mult mai înainte în Volhinia lovit de un glonte rătăcit, iar Sandi s'a dus acasă grav rănit. Eu eram ostenit, necăjit, disperat — Loisi era veșnic vesel și zâmbitor: pe fața lui sufletul său râdea!

Și în concertul tragic al luptelor dela Asiago după un atac făcut de noi, într'o noapte frumoasă de vară, la lumina lunii, l-am îngropat și pe Loisi, așa cum am spus chiar la începutul acestei povestiri...

Vremea sigur a distrus crucea de lemn, sub care l-am așezat spre odihna de veci, dar inscripția trăiește și azi în sufletul meu, și va trăi în veci...

dr. al. f.

INIMA FEMININĂ

Sfântul Grigorie din Nazians numește inima resortul vieții, fiindcă energia omului: dorul inimii sale o deșteaptă și o guvernează. Dorul inimii spre ceva bine real sau imaginat, spre amintirea unei sau altei calamități: simultan e motivul fiecărei fapte bune și rele, izvorul fiecărei însuflețiri și al fiecărui devotament rezistent în față cu orice piedică. Dacă inima noastră n'ar mai avea dor, energia s'ar ologi și vieța ar stagna rigid.

Sfântul Augustin propriu zisa țintă a tendinței inimii noastre a semnalat-o cu aceste cuvinte: „*Neliniștită ni-e inima, până când nu se va odihni în Tine, o Doamne, Dumnezeule!*” Numai posesiunea perfecte și eternei Bunătăți poate satisface și fericii inima noastră; iar asta numai în împărăția cerurilor, numai în atotbunul Dumnezeu o putem găsi. Dorul inimii noastre trebuie să se îndrepte spre acest suprem Bine și nu ni-e permis să tolerăm în aceea cutare dor, ce se opune celui alt; căci altminteri pe noi înșine ne amăgim și expunem pericolului fericirea noastră eternă, alergând după fericire himerică, trecătoare și totuș negăsind-o aceea niciodată!...

Neliniștită-i inima noastră, până când nu se va odihni mai apoi în Dumnezeu. Pe acest pământ nici nu poate deci găsi odihnă. Ce să facem deci cu inima noastră neliniștită? *Sfântul Ieronim* răspunde într'o analogie la această întrebare, — Harfă-i inima umană, ale cărei plăcute acorduri propagă gloria bunului Dumnezeu și iubire filantropică manifestată în fapte bune și în caritate; și astfel toată vieța noastră intimă și externă să-o formeze în cântare de preamărire a Celui dintru înălțime. Așa harfă e inima sfinților: clar întonată, cu duioasă armonie. Dezordonatele noastre dorințe și pasiuni — regretabil! — au stricat-o dăunător. Primordiala datorie în vieța ni-e, ca harfa inimii noastre cât posibil s'o întonăm armonios și cu cât mai multă pace o să ne fie partea de moștenire aici pe pământ și cu atât mai mare drept vom putea să ținem cont de completa odihnă în Domnul.

O așa cultură a inimii e importantă tuturor, dar mai excelent femeiei. Doar mai ales la dânsa se referă axioma că trăiește din inima sa. Ideile sufletului său se coboară în inima sa și se transformă în sentiment. Acest sentiment exersează influență asupra cuvintelor și faptelor sale, ba asupra întregii sale prezentății; acest sentiment se manifestă în privirea ochilor săi, pe fizionomia feții sale; caracterul inimii sale se evidențiază pe întreg exteriorul său, fie acela simpatic sau respingător. *Femeia trăiește din inimă.* Să amintim aci cardinala caracteristică, ce Dumnezeu a infiltrat-o în inima femeiei.

* * *

Domnul Dumnezeu, când a creat pe femei, a grăit astfel: „Nu este bine să fie omul singur; să facem lui ajutor asemenea lui“. (1 Moise: II. 18). Sfântul apostol Pavel determină mai deaproape acest raport conjugal: „Femeile să se supună bărbaților ca Domnului. Pentru că bărbatul este cap femeiei, precum și Christos capul bisericii, trupul Său, al căruia mântuitor este. Ci precum biserica se supune lui Christos, așa și femeile bărbaților, întru toate“. (Efeseni: V. 22—24).

La asta un comentator biblic obiectionează: Dumnezeu pe femei o creă nu din piciorul bărbatului, căci o plăsmui nu de sclavă; nu o creă nici din capul bărbatului, fiindcă nu-i vocațiunea lui să domine asupra ei; ci o crease din coasta lui, ca să-i fie tovarăș de viață și ajutor, din apropierea inimii lui, ca doar catarama dragostei să-i conexeze pe ambii. Soția lângă bărbatul său apare în relația dependenței; primește numele familiei lui; încredințează administrația zestrei averii sale; voința ei și extern numai cu a lui permis să fie coordonată, dar și intern trebuie să se subordoneze lui și pierde neatârarea spre binele bărbatului său.

Această relație a femeiei nu-i însă forțată; la asta o atrage pe ea înclinația inimii sale, pe care în aceea preasfântă mână a Creatorului a pus-o. Unui creștin profund meditator i-s-a pus întrebarea: *Ce-i femeia?* Iar el răspunse așa: *Femeia-i inimă, ce pe sine se dă în dar.* Asta cardinala caracteristică a ființei sale, firească țărână, pe care egal se poate desvolta eroismul virtuților feminine exact așa, cași cea mai mare corupțiune. Psalmistul David, pe femei într'un fascinant tablou o asemenea către o fertilă viță a casei; *Femeia ta fi-va ca o viță plină de rod înlăuntrul casei tale, iar copiii tăi ca niște mlădițe de măslin în jurul mesei tale*. (Psalmul: CXXVIII. 3). În butucul de vie — oricât de frumos e în luxul frunzelor, floriloor și fructelor sale — există anumită lipsă a independenței lui; de sprijin are nevoie, ca să poată crește în sus. Similă-i situația femeiei. Necesitate are și ea de solid stâlp, de care să se poată alipi cu dragoste. Și dacă l-a găsit pe acesta, atunci minunată energie e capabilă să desvolte, să execute dragostea: eroicele fapte ale răbdării și stăruinței. Mărturie ne oferă suficientă istoria, ba viața cotidiană.

* * *

Nu este menirea fiecărei femei, ca să devie soție, mamă. Dar și una din asta e: inimă, ce pe sine se dă în dar. Și prerogativă a Bisericii lui Hristos cu adevărat una, sfântă, sabornicească sau catolică și apostolică e chiar aceea că, această cardinală caracteristică a priceput-o original dintr'un început și condusese pe corectă cărare. Iar asta întâmplatu-s'a în viața virgină, candidă, aleasă din liberă voință, care apoi în mănăs-

tiri a îmbrăcat formă determinată în călugărițe. Acel suflet, care alege această vocațiune de vieață, nicidecum nu deneagă înăscuta caracteristică a inimii sale feminine spre devotament, ci chiar sacrificiul de sine îl reclamă în mod mai înalt, mai desăvârșit. Renunță la cununa de mireasă nu de aceea, pentru ca să denege dragostea inimii sale, ci pentru ca aceea s'o dăruiească celui mai scump Mire, lui Isus Christos. Ba sacrificiul de sine al virginei creștine întrece mult departe devotamentul soției creștine. Ceeace sacrifică soția, aceeaș sacrifică și virgina călugăriță, ba peste aceea încă multe de toate: amorul sensual, instinctul corpului și sângelui, în fine totul ce-i de pe acest pământ. Abzică nu numai de manipularea avuției sale, dar încă și de dreptul de proprietate. Numai una-i ce-i a ei: inima sa: dar și asta numai de aceea, pentru ca s'o jertfească zilnic ui Christos — în lepădarea de sine, în supunere și ascultare neconținută. Iar dacă *femeia e inimă, ce pe sine se dă în dar: culmea vocațiunii sale aci a atins-o!* Dar firește asta nu vrem să-o fixăm ca generală vocațiune. Insuș Christos declară precis: „Nu toți pricep cuvântul acesta, (dar aceia) cărora le este dat.“ (Matei: XIX. 11.). Asta numai unora li-e deosebită vocațiune. Dar dacă craidonii și necredincioșii în voluntara virginitate văd o problemă antinaturală și incompatibilă cu vocațiunea feminină, cauza e numai mioopia lor, ce nu le admite să se înalțe peste inferioarele opinii ale corpului și sângelui.

Pr. T. Dr. Potcaș.

APOSTOLIE FEMININĂ

— Din datorințele tinerelor creștine. —

Sunt în lumea de azi o seamă de tinere, cari uitându-și de destinația lor, își pătează sufletul în fel și formă. Aceste sunt așa numitele „tinere moderne“. Le poți recunoaște de departe: fața li-e văruită, buzele vopsite, sprâncenele scoase, părul tuns „à la garçone“, pieptul, brațele și picioarele goale. Pe la biserică nu prea dau; în schimb le întâlnești pe la toate balurile, pe la cinematografe, teatre, vara pe la strandurile mixte, pe plaje, etc. etc. Hrana lor sufletească sunt romanele senzuale, revistele și ziarele cu goliciuni și altele multe.

Alături de acestea, aflăm tinerele de „elită creștinească“, cele cari se nutresc din creștinism. Pe acestea încă le poți cunoaște foarte ușor: fața li-e naturală, așa cum le-a dat-o bunul Dumnezeu. Sunt pioase, îmbrăcate după modestia creștină, fără ca să fie „rămase de lume“, îndrăgostite de mărirea Bisericii, fără ca să fie fanatice și creștine fără nici o sfială, fără ca să fie bigote. Numărul lor e mare și crește zi de zi.

Tinerele de elită creștinească au o datorie mare față de cele „moderne“, o datorie ce izvorește din cel mai curat creștinism. Ele sunt colege: se întâlnesc la școală, pe stradă, la oficiu, în atelier, pe câmp. Și cele „moderne“ sunt în mare parte creștine, numai că și-au uitat de grandoarea lor baptis-mală. Și ele simt lipsa de a găsi în jurul lor mai multă afecție, mai multă curățenie. Și ele au ambiția de a se pregăti mai bine pentru vieață. Și ele vreau ca vieța lor să aibă mai mult ideal, mai multă mândrie, mai multă frumuseță. Și ele au visat vre-

odată ca să-și ridice vieața morală la o treaptă mai înaltă, dar poate n'a fost cine să le ajute, să le încurajeze, să le arate unde e răspunderea lor, unde trebuie să-și aplice eforturile, care trebuie să fie idealul lor de progres moral. Poate n'a fost cine să le dea o educație religioasă vie și lumea „modernă”, care le-a încunjurat, ușor să făcut stăpână pe inima și sufletul lor.

Și, oare, care e datoria „tinerelor de elită creștinească” față de tovarășele lor (de cele mai multe ori) „moderne” (fără voia lor)? Oare nu e aceea de a le readuce la vieața cinstită, curată, veselă, mândră și sfântă pe care o gustă ele?! Să le inspire plăcere față de muncă și autoritate, curățenie în sentimente, vorbe, intențiuni și acțiune?! Să le elibereze de prietenii cele dubioase, de descuragere și de mulțimea doctrinelor neopăgâne cari le îmbată și le torturează?! Scurt: să le readucă la practicarea religiei singura, care le poate procura fericire.

Datorie mare, datorie nobilă, superbă și delicată. Apostolie eminentă creștinească! Apostolie pe care o pot face ușor cu ajutorul și sub direcția Bisericii... Cum? Convingând tovarășele lor să se înscrie în reuniunile pii (reuniunile mariane) să asculte cât mai des sf. Liturgie, să se spovedească și cuminece des, să le împrumute cărți și reviste bune, să le introducă în societăți (familii) creștine etc. etc.

Apostolie cu jertfă, dar nu fără multe mângăeri.

Prof. Ioan Vultur.

CULTUL MORȚILOR ÎN EDUCAȚIA RELIGIOASĂ

*„Din codru rupi o rămurea
Ce-i pasă codrului de ea?!—
Ce-i pasă unei lumi întregi,
De moartea mea?!“.*

Sunt versuri cari exprimă marele adevăr la care puținii se gândesc azi.

Nesătuilor de averi pământești, gândiți-vă că nu duceți cu voi nimic din aurul strălucitor și că în urma voastră nimeni nu va plânge decât, poate, cu fătărnicie... O modestă cruce va fi semnul că a-ți jucat pe scena vieții un rol. Și, vai, cât de nebagate în seamă sunt mormintele! Rugăciuni pentru cei morți prea puținii sunt cari mai spun. Mulți, dintre cei morți, îmbătați de această vieață pământească au neglijat sufletul lor într'un fel sau altul! Pe cei adormiți cu păcate ușoare ori grele dar iertate și încă nesatisfăcute ce ușor i-am putea scăpa de suferinți prin rugăciuni și fapte bune. Și, oare, ei ne-ar rămânea datori pentru fapta noastră? Niciodată! Vai, când mă gândesc ce puțină cinste dăm noi celor morți, deși în privința aceasta avem de exemplu pe romano-catolici. Rolul covârșitor ce îl are cultul morților în educația religioasă, îl vom putea constata, numai când îl vom practica și noi. Acei cari am predat religia în școală, ne vom da seama, că a spune copiilor să cinstim și să ne rugăm pentru cei morți și a nu practica nimic, înseamnă a arunca mazăre pe perete. Copilul este sătul de teorie și simte nevoia de-a pune în praxă ce a învățat. Să mergem cu copiii la cimitire să le curățim, căci cele mai multe nici n'au aspectul de cimitire, ci de cele mai părăginite locuri!

Să semănăm flori pe morminte, căci odată cu educația religioasă cultivăm sentimentul de admirație față de cele mai strălucitoare podoabe ale naturii — florile!

Să sărbătorim și noi pe cei morți, căci rezultatul va fi dublu. Puține momente mai solemne ca acelea cari le petreci lângă un mormânt încununat cu flori și impestrițat cu luminări aprinse. Nu se poate ca cineva să-și dea așa de bine seama de existența lui Dumnezeu, ca în astfel de locuri și în astfel de momente. Uitându-te la mormântul rece, constai că vieața aceasta este într'adevăr numai o pregătire pentru cealaltă viață, căci toată frumuseța noastră fizică este prefăcută în țărână și toate bunurile rămân de noi pe pământ. Florile frumoase și luminările aprinse — ne înclăpuesc sufletul nostru cu vieață vecinică! Rostind o rugăciune în astfel de loc și astfel de moment, guști într'adevăr momente de satisfacție sufletească, căci nu ți-le poate procura nici o altă frumuseță, trecătoare, din lumea aceasta! Predând o astfel de lecție copiilor — va rămânea imprimată în sufletul lor pentru totdeauna existența lui Dumnezeu și cultul ce se cuvine celor morți.

Educatori, în mâinile noastre sunt încredințate atâtea și atâtea semințe! Să le aruncăm în teren favorabil, să-le încălzim și udăm după necesitate, să le dăm lumina și aerul curat trebuincios și vom obține florile cele mai frumoase!

Florica Sabadășiu.
— învățătoare. —

SPRE LĂCAȘUL DOMNULUI...

(Cum reese mama din câțiva scriitori.)

Ne cuprinde un vâlmășag de dorințe neprecizate și pentru îndeplinirea cărora, chiar stându-i în putință, nevolnicul muritor se ferește par'că inadins. Este un fapt, precum se constată, permanent de a avea posibilitatea — materia primă — a fericirii. Ba cunoaștem mijloacele de plămuire ale ei și totuși din nu știu ce pornire strigăm mereu, sugerându-ne, că nu-i accesibilă fericirea pământească. Poate să fie plin de amărăciuni pământul, în care suntem infipți provizoriu și unde pesimiștii, în clătinatul funerar al vieții, plâng sfărâmarea speranței; doar cei cu speranță, în legănatul optimismului lor, cântă cu glas mai aprins traiul binelui, totuși fără să-și vadă curgând înaintea lor seva de rubin a unei depline și inepuizabile mulțumiri; căci avem un domeniu al farmecului buimăcitor și anume cel al sufletului. Și pentru țintuirea lăcașului de nebanuită lumină și mulțumire, aici pe pământ, sufletul de mamă este chemat să diriguiască calea prin dragostea ei. Copilul după ce descinde din cer, după cum minunat și-a imaginat geniala Iulia Hajdeu în „Amour maternel”, își amintește că a fost inger și regretă linul traiu. Iar Dumnezeu pentru a potoli durerea acestor gingașe și coboritoare din îngeri ființe, pentru a le feri de înpotmolirea în noroiul acestei lumi, le-a lansat un singur și izbăvitor remediu: dragostea mamei. Sortiți sunt copiii să fie învăluiți și apărați în delicatetea și frăgezimea lor, ca plâpânde de flori de iubitorii grădinari, de către iubirea nețărnută și întreținătoare de speranță a acelora ce sunt în stăpânirea unui dulce har, cu care apără ființele, cari cu atâta nevinovăție cer păstrarea vieții line, cu re-

(Continuarea vezi pagina 15).

VIATA

— Roman —

(12) de Sabin G. Truția.

X.

— Noapte bună, Lucian.

— La revedere pe mâine, dragă Tiberiu. Și nu uita ce ți-am spus...

Fii vesel și nepăsător, căci viața îți surâde. Prin propriile mele mijloace de a pătrunde în taina viitorului, îți prezic o carieră strălucită. Și, crede-mă, nu merită să te superi pe niște indivizi cărora le ești superior din toate punctele de vedere. In deosebi, nu merită să te superi pe Filipanu. Bietul om, e mizantrop. Simțindu-și propria mediocritate și slutenie, încearcă pe toate căile să amărăscă viața altora. Admit că e răutăcios la culme și secant — o știu din experiență — dar, în definitiv, nu e decât un nenorocit, care nu merită altceva decât compătimire.

— Ai dreptate. Asupra celor petrecute azi am meditat și eu și am ajuns la convingerea că nu are nici un rost să mă supăr. Deși purtarea avocatului Filipanu e lipsită de cavalermism, vreau să iert, fiindcă... e mai bine așa.

— Ești o inimă de aur, dragă Tiberiu. Dar spune-mi, te-ai decis să pleci de-adreptul acasă?

— Da. Timpul e înaintat, iar mama nu se culcă nicidecum înainte de a mă vedea sosit acasă. Tu vrei să mai hoinărești?

— Un ceas sau două. Pe urmă... voi pleca și eu, că un erou învins, spre mansarda mea tristă și pustie.

Advocatul Tiberiu Olteanu strânse pentru a treia oară mâna camaradului său și zâmbi.

— Ștregar încorigibil! Noapte bună!

— Noapte bună, Tiberiu.

Aerul nopții de Noemvrie era umed și rece. Ploaia ce începuse să se cearnă prin văzduh de-odată cu amurgul, contenise, iar peste orașul cufundat în întuneric plutea acum o pâclă deasă, prin care lumina becurilor electrice pătrundea anevoie. După o bucată de drum, avocatul Olteanu se opri.

Dându-și seama că acasă îl așteaptă, iar locuința unde își avea și biroul advocațional e situată departe de centru, se hotărî să ia un taxi, eventual o birjă. Privi cercetător spre locul unde staționau de obicei automobilele și zări o singură mașină, dar și aceasta era ocupată. Renunțând să mai aștepte, porni înainte grăbit, recapitulându-și în memorie

evenimentele zilei. În dreptul unui bar, luminat feeric, văzu o ceată de tineri gălăgioși. Temându-se necumva să fie recunoscut, fapt care l'ar fi expus să mai piardă o bucată de vreme în discuții inutile, își ridică gulerul paltonului, ascunzându-și fața în blana moale de astrahan și vru să traverseze strada. Fără să privească spre locul unde avea să pună piciorul, intra într-o băltoacă și își sropi hainele până la guler. Asta îmi mai lipsea... își zise, clătind din cap necăjit și privind-și cu desgust îmbrăcămintea murdărită. Fără 'ndoială, această zi fatală merită să fie înscrisă în catalogul zilelor memorabile, menite să nsemneze și în viața mea de simplu muritor, începutul unui nou capitol.

La drept vorbind, avocatul Tiberiu Olteanu era în drept să-și permită această filozofare. Plecat de dimineață spre tribunal, fu nevoit să asiste la un accident. O țărancă tânără, care venise la oraș cu un coș de fructe, fu surprinsă de un camion și ucisă pe loc, tocmai în momentul când voia să traverseze strada. Deși în timpul războiului avusese destule ocazii să vadă soldați uciși și mutilați de șrapnele, totuși, acest spectacol cabros și venit atât de pe neașteptate îl înspăimântă, apăsându-i creierul ca un coșmar chinuitor. De restul drumului ce-l mai parcurse până la tribunal, nu-și mai amintea decât vag, trecură pe lângă el o mulțime de cunoscuți, fără să-i salute sau să le răspundă la salut.

— Mai domol, Tiberiu, nu alerga așa, că vreau să te însoțesc... îi strigă cineva din urmă. El continuă drumul, fără să întoarcă privirea, mormăind ceva imperceptibil și fără să-și dea seama că individul care voia să-l întovărășească era tocmai primprocurorul tribunalului.

Dar ziua abia începuse și îi rezerva și alte surprize. Din două procese ce le avea, unul îl pierdu, iar pentru al doilea obținu amânare. Pierderea procesului nu-l alterase, fiindcă, simțise încă dela pornirea acestui proces puterea incidentului ce i se putea ridica.

De altfel, câștigarea procesului nu se datora câtuș de puțin cunoștințelor juridice sau pledoariei adversarului, ci jurământului depus de cei câțiva martori. Ceeace l'a făcut însă să-și piardă cumpătul de om loial și blând, a fost purtarea avocatului Filipanu, care, arțagos de felul lui și lipsit totalmente de cultură, îi zâmbi cu sarcasm, aruncându-i vor-

bele:

— Fiat justiția, percat mundus! Iar pentru acest eșec, camaradul Olteanu va primi consolare dela dș. Marcela Desianu, alias: logodnica părăsită de inginerul Stoica, care — după cât sunt informat — îi era cel mai bun și devotat prieten; sau nu?

Olteanu îl privi o clipă stupefiat, apoi ridică pumnul, crâșnind:

— Cum îndrăznești, mizerabile!...

Și dacă nu interveneau câțiva адвоcați, între cari și Lucian Popescu, te miri ce s'ar fi putut întâmpla. Desigur, avocatul Filipanu ar fi primit o lecție drastică, dar în tot cazul binemeritată. După câteva clipe însă, Olteanu se calmă și deveni iarăș blând, cuminte și bun, cum fusese în totdeauna.

Dela tribunal plecă întovărășit de Lucian Popescu. Dar abia ajunși în stradă, se pomeniră cu un cortegiu funebral.

— Ce curios... spuse Olteanu, posomorit. Azi dimineață am asistat la un accident care m'a surescitat, sdruncinându-mi nervii; iar mai apoi, era cât pe aici să săvârșesc o faptă, dacă nu josphică, dar în tot cazul incompatibilă cu demnitatea unui om civilizată. Las, că Filipanu nu merita să fie tratat altfel, dar totuș, nu era lucru frumos să-l pălmuiesc. Sincer spunând, regret cele întâmplate.

— Nu ai să regreti nimic, dragă Tiberiu. Lumea te cunoaște îndeajuns și știe cât ești de bun și loial. Sunt însă unele momente, când omul, chiar cel mai nepăsător și blând, își pierde răbdarea. Cât pentru Filipanu, crede-mă, nu ai purces incorect, dimpotrivă, ar fi meritat o lecție cât se poate mai drastică. Faptul că am intervenit, nu trebuie să-l interpretezi în mod greșit. Eram nevoiți s'o facem asta, căci prea era enervat, iar Filipanu e un imbecil „sui generis“, capabil de orice josphnicie. Sub pretextul legitimei apărări, putea să tragă la un moment dat din arma cu care începuse să te amenințe.

— Firește, voi îmi dați dreptate; și dacă nu făceam cecece am făcut, m'ați fi crezut un laș. Dar vezi... fapta mea, în definitiv, nu este altceva decât o lașitate

— Interesant principiu filosofic... răsă avocatul Lucian. Tu ești un laș, pentru că intenționei să-l pălmuești, iar el, adică Filipanu, care s'a exprimat în chip atât de nerușinat despre o fată cinstită, e model de virtute. Mersi, dar nu vreau să fiu adeptul acestor principii.

Olteanu ridică din umere.

— Nu poți, sau nu vrei să mă înțelegi, Lucian. Iată adevărata filosofie... și, ridicând mâna, arată spre carul mortuar. Acest sicriu ar trebui să ne servească de „memento“. Meditând asupra nimicniciei vieții, vei putea să înțelegi ușor principiul meu filozofic și te vei convinge, că numai acela poate să trăiască pe deplin mulțumit cu sine însuși care știe să rabde și să ierte. Ce e și viața...

— Nimic altceva, spuse avocatul Lucian cu indiferență, decât un circ enorm, în care noi muritorii suntem clovnii și acrobații. Ziua de mâine e un salt în necunoscut, asemănător unui salt mortal de acrobat, care te poate transpune, sau transmite — cum vrei — din clipă în clipă în așa numita „lume a dreptilor.“

Aruncă o privire spre sicriul împodobit cu coroane și, clătănind din cap plictisit, reluă: Parcă-l văd pe individul întins între cele patru scânduri, rânjindu-mi: „Ce ești, am fost, ce sunt, vei fi...“

Brrr... uirtă perspectivă; nu-mi convine de loc. Cine naiba l-a pus pe ăsta să defileze pe stradă tocmai acum când n'am poftă să meditez asupra morții?

Sau intenționa prin această ultimă plimbare să îmbogățească și el evenimentele zilei?

— Era nevoit să plece, spuse Olteanu visător.

— Știu. Nu putea însă să plece cu o zi mai târziu?

De ce tocmai astăzi?

— Fiindcă nu se putea altfel.

— Da, înțeleg. Și chiar dacă n'aș înțelege, am să tac, căci prin astfel de întrebări dau semne de tâmpenie. De altfel, să lăsăm „tipul“ să-și urmeze în liniște și pace drumul spre Nirvana, iar noi, cari de-ocamdată nu aparținem imperiului morții, să ne vedem de-ale noastre.

A! mi-a venit o idee fericită. Vino să luăm câte-o bere, căci sincer spunând, de-atâta vorbărie mi s'a uscat gâtulejul.

Sosiți la o berărie, intrară, iar după câteva minute Olteanu plecă spre casă, lăsându-l pe Lucian să savureze „țapii“ în tovărășia unor indivizi cari profesau ritualul zeului Bachus. După masă, se întrețin o vreme cu tatăl său, discutând felurite chestiuni, între cari locul de frunte îl ocupă politica, iar când tatăl său plecă să-și odihnească „oasele bătrâne“, cum spunea însuși — și cum fac de obicei toți bătrânii binesituați — jucă câteva partii de table cu unica soră ce-o avea, o fată tomnatecă și infirmă. Studiă apoi do-

sarele câtorva procese, iar spre seară plecă la club.

Președintele partidului, reîntors din capitală abia de câteva zile, sosi la club târziu și îmbufnat ca în totdeauna. Acesta, după ce le vorbi membrilor prezenți despre uriașele binefaceri prestate în favorul neamului de către partidul pe care avea deosebita onoare să-l reprezinte în calitate de președinte județean — lucru pe care îl repeta de altfel cu ocazia oricărei întruniri — declară ședința deschisă, apoi trecu la punctul doi, care începea cu discuții și se termina de obicei cu ceartă. De data aceasta avocatul Olteanu nu luă parte la discuții. Retras într'un ungher, asculta zâmbind înseninat o întâmplare hazlie pe care i-o istorisea camaradul Lucian Popescu.

— Ei, poftim! aruncă vorba avocatul Filipanu. Noi discutăm chestiuni cari privesc direct existența partidului nostru, iar domnii... arată cu capul spre cei doi camarazi, cari râdeau acum încet, retrași în ungher, se amuză și râd. Vă rog dle președinte să-i aduce-ți la rezon, căci altfel, spun pe onoarea mea, repășesc din partid.

— Da, da, trebuie, e absolut necesar să vă spun domnilor, încep președintele, plimbându-și privirea dela avocatul Filipanu spre ceilalți doi, cari nu mai râdeau acum, ci priveau oarecum mirați spre cei câțiva membri grupați în jurul unei mese, că... Și cum președintele nu știa ce să mai spună — nu din lipsă de vocabular, dar... singur el știa pentru care pricină — își luă ochilarii de pe nas își începu să-și șteargă cu batista.

— Să-i aduceți la rezon! țipă avocatul Filipanu, burzuluindu-se ca un curcan iritat și strâmbându-și muștră caraghioasă, căci altfel, repet pe onoarea mea, părăsesc partidul!

— Da, da, reluă președintele, încălecându-și ochilarii pe nas și privindu-l de data aceasta numai pe Filipanu, cu o privire care nu exprima decât plictiseală, voiam să zic domnilor, că nu sunt mulțumit de loc cu atitudinea membrilor partidului pe care am onoare să-l prezidez. Firește, nu sunt pe deplin mulțumit nici cu atitudinea avocatului Olteanu, care, în calitate de milionar, ar putea să facă mai mult în interesul partidului decât a făcut în trecut. Părerea mea este, că aceia cărora soarta le-a hărăzit bunuri pământești, să jertfească din prisosința lor pentru...

Și în vreme-ce președintele își desvolta principiile, avocatul Tibe-

riu Olteanu își rezumă:

Cheltuia anual câteva zeci de mii pentru susținerea clubului. Alte câteva mii ca abonament la toate ziarele, mai corect zis „fițiucele“ partidului. Jertfa anual pentru orfani, invalizi, biserici, surdo-muți, văduve, etc... alte câteva zeci de mii. În Dumineci și alte zile de praznic cutreera satele din județ, cu mașină pe cont propriu, pentru a le ține sătenilor prelegeri populare contra alcoolismului, etc... Și cu astfel de ocazii făcea și nițică politică; puțină dar sănătoasă, căci înșiși țărani il îndemneau la asta, spunându-i: Apoi, domnișorul și domnule avocat, să ne mai spui ceva și de politică...

Toate acestea îl costau anual aproximativ una sută de mii, bani ghiață, munciți de el și adunați cu cruțare, căci dela tatăl său n'a cerut nici măcar un ban pentru astfel de cheltuieli cari îl priveau personal. Și, în schimbul acestor jertfe ce a primit? Cu ocazia alegerilor au fost candidați pe liste alții, pe motiv că el e prea tânăr. Când se reîntorcea din turnee electorale, noaptea târziu, cu gâtulejul uscat și plin de praf, „candidații“ îl întâmpinau îngrijorați:

— Cum stăm, dle Olteanu?

— Bine de tot! le răspundea el, amorțit de multele „discursuri“ electorale. Aceia cari s'au ridicat prin vrednicia și strădania lui, se lăfăiesc în fotolii de deputați, iar lui, în loc de „mersi“, i se aruncă, chiar din partea președintelui, că nu a muncit îndeajuns. Ce crudă ironie!

Când președintele își termină vorbăria, Olteanu se ridică.

— Vă rog, dle președinte să luați la cunoștință că din momentul acesta am încetat a mai fi membru al partidului pe care aveți onoare să-l prezidați, fiindcă...

— Ce? îl întrerupse brusc președintele. Vrei să repășești din partid? Dar asta nu se poate! Și de ce să repășești? Te-ai supărat pentru că am spus că nu sunt mulțumit cu atitudinea membrilor? Dar asta am spus-o în general. Iar dacă am făcut aluzie și la dta, este că voiam să te văd muncind și cu mai multă râvnă și entuziasm, nunumai în favorul partidului, ci chiar în favorul dtale. La proxima schimbare de guvern, te vom pune al doilea pe lista candidaților pentru cameră.

— Vă mulțumesc, dle președinte, pentru această intenție binevoitoare, zâmbi el, închinându-se respectuos, dar repășirea din partidul al cărui membru am fost, o consider irevocabilă.

Președintele îl privi uimit.

— Dă-ți seama, că prin ceea ce vrei să faci îți ruinezi viitorul. Și crede-mă, nu-mi pot închipui, ca un tânăr deștept și stimat de toată lumea, cum ești d-ta, să fie capabil a comite o faptă lipsită de serioșitate. Nu, nu! D-ta, dragă Tiberiu, ai fost și trebuie să rămâi și pe viitor cel mai vajnic luptător al partidului nostru. Ei, haide, nu fi copil. Revocă ceiace ai spus; și pe urmă... clara pacta, boni amici.

— Nu pot, dle președinte. Asupra celor spuse am meditat îndeajuns.

— Asta va să zică... nu ești mulțumit cu partidul nostru!? Vrei poate să treci la liberali, sau în alt partid?

— De-ocamdată nu știu ce hotărîre voi lua. Poate mă voi retrage pentru o vreme oarecare de pe arena politică.

— M... da! făcu președintele iritat. Înțeleg... Te simți obosit. La vârsta de douăzeci și opt de ani omul e bătrân și are absolută nevoie de odihnă și liniște. Colosal!.. Colosal!!...

Câteva clipe în urmă, Olteanu plecă întovărășit de Lucian, lăsându-l pe președinte foarte indignat, iar pe avocatul Filipanu iubilând.

Și iaiă-l acum, după o zi plină de sbucium, reîntorcându-se în miez de noapte spre casă, cu sufletul coșlesit de gânduri și amărăciune. Nu-i era necaz nici pentru pierderea procesului și nici pentru că repășise din partid. Lucrul acesta intenționase să-l facă încă cu luni înainte, pe deplin convins, că prin aceasta numai că va lucra în conformitate cu convingerile sale politice, dar va împlini și dorința tatălui său, care îi spunea adesea:

— Nu vreau să-ți dau sfaturi, dragă Tiberiu, căci mă tem nu cumva să presupui că aș intenționa să te tiranizez, cum îți închipui ai pe vremuri, când am stărui să-ți alegi cariera de avocat. Tu erai decis să urmezi conservatorul. Firește, m'am opus, fiindcă... viața unui artist prea e sbuciumată. Ești unjcul meu băiat și țineam cu orice preț să profesezi și tu advocatura, pe care am profesat-o și eu mai bine de patruzeci de ani. Am fost întotdeauna mulțumit cu atitudinea ta și nu mai am altă dorință decât să te văd urcat cu o treaptă mai sus de cum am fost eu. Și nu e ceva lucru mare, căci eu am început viața sărac și plin de datorii, iar tu, datorită strădaniei și cruzărilor mele, ești milionar. Ca avocat poți să faci și politică. Dar nu numai că poți, ci chiar trebuie să faci. Pentru a te putea însă ridica acolo unde meriți, nu socot de bun

partidul al cărui membru ești. Părea mea este că în acest partid prea se face multă demagogie, iar ispravă deloc. Ș'apoi, nepotismul... O, Doamne! Mediocritățile se lăfăiesc în fotolii de deputați, iar mulți tineri de talent sunt reduși la slujba de „corteși“. Repet: Nu vreau să-ți dau sfaturi. Deși ești tânăr, cunoști poate mai bine decât mine activitatea partidelor politice și vei ști să alegi între bine și rău. Țin să declar însă, că sunt contra politicii regionaliste. Hotarale României sunt întregite, dar asta nu ajunge. Adevăratul nostru triumf național va fi numai atunci, când vom fi unificați și sufletește. Dihonia regionalistă trebuie să piară. Ce e aia: „Regățian“ și „Ardelean“!?... Eu socot că e cea mare prostie! O cangrenă care roade la temelia neamului...

Și, durere, tatăl său avea multă dreptate.

Dar în sfârșit, prin repășirea din partidul politic al cărui membru fusese, a putut să îplinească — măcar în parte — dorința tatălui său. Singur gândul acesta ar fi fost de ajuns pentru a-l face să se simtă pe deplin mulțumit cu sine, ba chiar fericit, dacă ar fi putut alunga din gând scena petrecută la tribunal între el și avocatul Filipanu, a cărei obsedantă amintire îi lovia tâmpile, ca niște ciocănașe chinuitoare.

Ce ticălos!... își zice Olteanu, ferind cu grijă băltoacele de apă și lovind cu bastonul în pietrele colțuroase ale trotuarului. Să se exprime el în chip atât de mârșav despre o fată cinstită, „Logodnică părăsită“... Hm... Dar asta de unde a scos-o mizerabilul? Las, că gura lumii e rea și știe să inventeze multe; un tânăr corect însă și cu pretenții de „civilizat“, nu va fi capabil nicidecum să discrediteze o fată. Din potrivă, își va ține de datorie să-i ia apărarea și să spulbere minciunile lansate în public. Sărmana Marcelă! a ajuns să fie purtată în vorbe de niște indivizi cari nu sunt vrednici nici măcar să-i pronunțe numele. De altfel, nu e primul caz când avocatul Filipanu bârfește. Pentru el, acest obicei urît este un fel de hrană zilnică. După plecarea lui Petrișor, cât nu l'a șicanat și pe el cu vorbe și întrebări pline de răutate.

— Unde ți-e prietenul, dle Olteanu? Nu știi? Cum se poate asta? A plecat fără adresă? Sărăcuțul, tare s'o mai fi grăbit. Și zău, nu ți-a scris încă nimic? Mă mir. Ați fost prieteni nedespărțiți. Adecă nu mă mir de loc, fiindcă... „similis simili

gaudet“, cu alte cuvinte: „ce seamănă se adună“...

Și cu astfel de ocazii, avocatul Filipanu îi zimbea cu sarcasm, măsurându-l cu o privire sfidătoare. Iar el, negăsind cuvinte să-i răspundă, pleca privirea în pământ, sau își vedea de drum. A! ce val de sânge îi aduna în obraz vorbele lui Filipanu. Și cum ar fi vrut să-i riposteze! Dar nu putea, căci Petrișor plecase fără să-i spună o vorbă. Și avea uneori momente când își închipuia că prietenia lui Petrișor nu a fost sinceră. Dar după o săptămână, când începuse să-și piardă nădejdea că va putea afla ceva vești despre prietenul dispărut, primi o scrisoare expedită din Scherbourg, din care înțelese totul.

... Desigur, plecarea mea atât de subită te-a surprins, ba poate te-a chiar indignat, îi scria Petrișor, căci vezi... am plecat fără să-ți spun măcar o vorbă, ție, cel mai bun prieten al meu. Dar crede-mă, în acelea momente, poate cele mai grele din viața mea, nu-mi dădeam seama de ceea ce fac. Firește, ai vrea să cunoști motivul plecării mele atât de subite. Ți-l spun: Am fost nevoit să dispar pentru o vreme, fiindcă... nu-mi este îngădui să o iubesc pe aceea pentru care aș fi fost capabil să jertfesc totul. Eu am început-o prea de jos, dragă Tiberiu, căci oricâte diplome aș avea, în definitiv nu sunt decât copilul lui Ion Stoica, fost argat la casa lui Desianu. Să nu te miri că o spun asta, căci oricât de mult s'ar fi democratizat lumea, totuși, mai există și astăzi oameni pentru cari „obârșia“ e totul. Sunt ferm convins că Marcela nu știe nimic despre plecarea mea, sau mai corect zis, despre motivele cari m'au îndemnat să plec. Știu și simt, că ea e aceeași care a fost în totdeauna, bună și duioasă. Ocazional, când o vei întâlni, spune-i să nu fie supărată pe mine. Dar nu! nu-i spune nimic. Ar fi un non sens, căci ceea ce a fost între noi, n'o să mai reînvie niciodată. Sirena vaporului care mă va duce departe peste Ocean, a sunat. Mai am vre-o zece minute, tocmai cât îmi trebuie pentru a-i scrie și mamei și să alerg apoi până la primul colț de stradă, pentru a arunca scrisorile într'o cutie poștală. Sărmana mamă!... Sunt trist, dragă Tiby, atât de trist, cum n'am mai fost nicidecum în viață. Știu că plecarea mea te-a mâhnit, dar iartă-mă. După sosirea mea în America, îți voi comunica și adresa exactă...

(Va urma.)

frenul căreia s'au pogorit din cer. Da, aceste plâpânde flori nu cresc în toată splendoarea superiorității lor față de animale, decât la zefirul respirației mamelor lor și nu uită de amarnica durere după dorul Aceluia ce i-au trimis, decât la fiorul caldului sărut de ocrotitoare mamă; iar când nu vă îngrijiți de ei să știți că vă distrugeți cea mai sfântă datorie fiindcă:

„Dar când mâna voastră îi gonește
Să știți curat că voi călcați
Mica floare ce nu crește
Decât la suflul cald când sărutați.

(Iulia Hajdeu.)

Alintat la sân te pierzi în farmecul ce-l revarsă dragostea ei. Iar când ești suferind, cine să-ți sece lacrimile sărate înghițându-le în sărutu-i vindecător aplicat dulce pe ochi, decât ea? Ea îți astâmpără durerea: „Ingenunche la căpătâiul meu și-mi pune mâna pe frunte. Mi-alină orice durere când vine lângă mine și ce dulce mi-e să-i simt palma răcoasă lunecând încet pe fruntea mea.” (Note, Vlahuța.) Când greșești mama te palmuește cu dragostea ei, cu amarul durerii ei. Cearta ei e blândă și dacă te culci neîmpăcat cu ea, se strecoară și cu boabe de lacrimi se apleacă spre tine să-ți potolească mustrarea conștiinții; Și:

„Invăluți de-a candelii lucire
Copil și mamă dorm îmbrățișați.” (Cerna.)

Nu izbucnește în injurii, ci „...ce frumos m'a dojenit și cum mă săruta și mă strângea de duios la pieptul ei.” (Note, Vlahuța.) Plânsul copiilor cu mame adevărate nu-i atât de amar; plânsul lor nu e nemângăiat; plânsul lor dispăre sub razele dragostei de mamă, ca roua la văzul altruistului soare. Și primul plâns de bucurie, după îndelungată despărțire, întorcându-te fiule, va fi a îndureratei tale mame:

„Si biata mamă-ți va ieși
Plângând în cale.” Coșbuc.

Din depărtări o dorință fierbinte îl arde pe copilul tău și-l chinuște vrerea strănerii de după gât, ca tu să-i picuri leacul tămăduitor de dor de casă; și acea îmbrățișare o să-i potolească dorul:

„Și așa mi-e dor de-acasă,
Și-o să te strâng de după gât
Măicuța mea iubită.” Coșbuc.

Și fiul dus îți poartă icoană, maică, căci prea adânc te-ai cuibărit în inima lui. Iar tu cum ai putea să rămâi senină și rece, când nu te oglindești în sufletul lui, inima neputându-și revărsa direct căldura ei... și tristețea te copleșește:

„Ah, iar în minte mi-ai venit
Tu, mama micilor copile.

Eu știu că șin 'n aceste zile
Tu plângi pe-al tău copil dorit.” (Coșbuc.)

Tu, în ochii căruia sclipesc toate vrăjile basmelor, pe cari cu dulceața sufletului buzele-ți le rostește fermecând copiii, tu, când roada dragostei tale numai vine, stai țintă, dusă, pierdută din lumea înconjurătoare și sbori cu gândul spre el:

„Si-adormi târziu cu mine 'n gând
Ca să visezi de mine.” (Coșbuc.)

Duioasă și gingașă bunăta de mamă, tu ești aceea, care revăzându-ți copilul, îți scormonești întreaga bucurie ce ți-o oferă sufletu-ți supraincercat de dragoste și, în spasmul bucuriei aduni chiar satul să-ți vadă odorul:

„S'aduni la tine satul
De veselă că ți-ai văzut
Acasă iar băiatul.” (Coșbuc.)

Aceleia căreia îi datorim atâta iubire, să ne ferim să-i prelungim ori pricinuim o amarnică durere:

„Iar mamei, Doamne, cum aș vrea
Credința s'o înșele.” (Coșbuc.)

... căci atât e de sensibilă mama încât la știrea pierderii fiului său:

„... Și-ar pierde mintea.” ((Coșbuc.)

Dragostea ei e nețarmurită. Chinul ei pentru mântuirea odorului din iubire neasămuită, înăbușe credința, întunecă rațiune. Sbuiciumul ei atinge descreierarea, căci nu se poate împăca cu gândul pierderii, când:

„...ce farmec dulce-i să-ți lipești pruncul de piept
Cum putere-ar fără dânsul mama lui să mai trăiască.” (Vlahuța.)

În frământarea ei înnebunește, fiindcă prea e grea lovitura morții unui fiu, pentru sufletul delicat și profund iubitor al unei mame:

„Mai răcni într'un răs sălbatic și porni. Era
neună.” (Vlahuța.)

— Harpa glasului ei trebuie să vibreze veșnic în sufletele copiilor. Să nu fie amuțită de urlul viforului de păcate. Oh! și ce transcendentală viață ar fi, dacă glasul mamelor ar cânta îndrumător și dragostos în fiecare și oricine, să fie rezistent, să se opună la greutățile plumbului întunecat al destrucțiunii de viață vițiu. Iată, a fi mamă însemnează minune: „căci — să nu uităm niciodată — în sânul femeii se zămislește ursita omenirii.” (Benedetto de Luca.)

Iubirea ei e sfântă și planează pe aripi ingerești, deaceea prin imprimarea dragostei de mamă poți să urci culmile cerului; să treci liniștit, nerăpus de beția lutului, spre lăcașul Domnului...

Tincuța Murguleț.

BIBLIOGRAFIE

„Povestea lui Făt Frumos”, de Petru Dulfu a apărut în a șaptea ediție (revăzută) în renumita Editură „Cartea Românească” din București. Aceasta lungă poveste în versuri, de 160 pagini, cu nenumărate clișee frumoase și mult grăitoare, este una din operele

sale prin cari scriitorul sălăjean (de origine!) și-a cucerit pentru totdeauna un loc de onoare în Istoria Literaturii Române. Ori ce apreciere o credem superfluă, deoarece operele dlui prof. Dulfu sunt cunoscute în toate școlile de toate gradele din țară. Noi remarcăm, numai, aceasta nouă ediție mult perfecționată din punct de vedere tehnic mai ales, și, o recomandăm ca o carte foarte po-

trivită de cadou pentru copii. Se poate avea la ori ce librărie din țară, în schimbul sumei de 42 lei.

Cuvinte adevărate de I. C. Cătuneanu. Tipografia „Dacia” Cluj. Prețul 25 lei.

Dl. Profesor universitar Cătuneanu, în această carte, pune la punct câteva chestiuni de o importanță vitală pentru Stat și Națiune. Silindu-ne a înconjura, în cadrele acestei re-

viste, ori ce manifestație politică (de partid), recomandăm această carte prețioasă, cași străbătută de cel mai curat naționalism și românism. În cele peste 170 pagini comprimă „ideea” (aproape în întreg ansamblul ei) care tot mai mult își face loc în preocupările ti-neresti de azi

Călăuza Gospodăriei Comunelor ru-rale de Ilie D. Sabău avocat, drd. în șt. econ. polit. Tip. Patria Sf. Gheorghe, prețul 130 lei.

Această voluminoasă carte (302 pag. format mare) este o operă de câțiva ani, prinsă în timpul activității sale din cele patru județe (Bihor, Hunedoara, Arad, Treiscaune), în calitate de notar, secretor de oraș, pretor și primpretor. Indispensabilă pentru domnii prefeți, inspectori, contabili jud., primpretori, pretori, secretari de plasă, notari, subnotari, etc. Cuprinde îndrumări și o mulțime enormă de formulare practice și procese verbale cari privesc toate chestiunile de patrimoniu, finanțe și contabilitate. Drept ori ce dovadă a valorii deosebite pe care o are această carte este faptul că deși tipărită în peste cincimii de exemplare, în mai puțin de patru luni s'a epuizat complet. Acum se tipărește ediția II.-a a acestei lucrări. Se poate comanda direct dela autor: **Ilie D. Sabău, primpretorul plasei Ozun jud. Treiscaune.** Dacă se trimite banii înainte speșele postale le suportă autorul, iar dacă se cere ram-bursat, comandatorul.

Noi, având în vedere valoarea deosebită a acestei cărți, o recomandăm călduros tuturor celor interesați.

„Presa Bună” din Iași în rândul multor cărți și reviste pe cari le tipărește ne dă, mai nou, foarte importanta broșură cu titlul: **Ce este, ce cere, ce dă Preasfânta Inimă a lui Isus**, de P. P. Luan S. I., trad. de harnicul traducător, care se ascunde sub inițialele I. B.

În aceasta broșură, de 64 pagini, format 1/8, explică pe înțelesul laicilor, cultul preșfinției Inimi a lui Isus, atât din punct de vedere dogmatic cât și din punct de vedere moral (al efectelor acestui cult).

O recomandăm foarte călduros — precum recomandăm **toate** cărțile acestui **Institut unic** în țara românească — tuturor cinstitorilor preasf. Inimi a lui Isus.

Se poate avea dela orice librărie creștină din țară. Prețul 10 lei.

Questionar practic pentru examenul particular și general de conștiință. Tipografia „Sfântul Vasile” — Mănăstirea Bixad j. Satu Mare.

Iubitul nostru colaborator și prieten: P. Dr. Simeon Chișiu, având în vedere sufletele viitorilor preoți cari sunt încredințate grijei lui, a tipărit (ca manuscris) un foarte prețios îndrumător în examinarea precisă și cu efect a conștiinței. În ce se arată ce este examenul general și particular al conștiinței; cum se face, ca să aibă un efect pozitiv. — Se dau chestionare speciale pentru diferite ocazii (rugăciuni de seară, seminar, vacanță, exerciții spirituale, preoți etc.) Deasemenea asupra păcatelor mai însemnate, virtuților cardinale, teologice și alte multe subiecte. Este pregătit anume pentru preoți și clerici. Are 64 pagini.

Având în vedere spiritul de jertfă al Autorului — care, își retace numele — îl rugăm să facă un astfel de questionar (ceva mai scurt) și pentru lumea laică. Și în cazul acesta, pentru jertfa sa materială, să aștepte răsplătă, numai dela Domnul.

Colecție de cântece bisericești (ediția VII.). Tipografia „Serafică”, a Seminarului Franciscan. Săbăoani, jud. Roman. Prețul 10 lei. Pag. 136.

Cuprinde o mulțime de cântece ocazionale, de Crăciun, de Paști, la sf. Liturgie, la adorație, în cinstea Preasf. Inimi, P. C. F. Maria, sf. Iosif, sf. Francisc, sf. Tereza etc.

O recomandăm tuturor cititorilor noștri. De asemenea mai recomandăm călduros:

Viața sf. Izidor de P. Iosif Tălmăcel. Prețul 5 lei. Din însuși titlul cărții se vede despre ce tratează aceasta cărtică.

Fiind, peste tot, credința greșită, că plugarii (și alte categorii sociale), cu nenumăratele lor griji și necazuri, nu pot să ajungă la sfințenie, este cât se poate de potrivită aceasta cărtică, ce prin viața trăită a sf. Izidor și a soției sale sf. Torrilia, răstoarnă, acea greșală.

Recomandăm preoților s'o răspândească în parohiile lor, iar copiilor de plugari s'o facă părinților cadou. Mai recomandăm toate cărțile apărute în Tipografia „Serafică” din Săbăoani, jud. Roman, precum și revista „Viața” care se tipărește acolo Abonament la această revistă: 50 lei.

Cărtică de rugăciuni pentru copii din clasele primare, întocmită și editată de „un prieten al copiilor”, adică de către un venerabil intelectual creștin din Cluj. Conține rugăciuni scurte pentru diferite ocazii (mărturisire, cumințare) și sf. Liturgie. Format mic, 80 pag., se vinde cu 5 lei. Dacă se comandă dela 20 exemplare se dă și rabat însemnat. Noi îndemnăm pe dsoarele învățătoare s'o introducă între școlarii dlor. Se poate cere dela dl. dr. Iuliu Mureșian, f. notar public, Cluj, Piața Cuza Vodă nr. 7.

Reviste:

Cele Trei Crișuri — Oradea, str. Ferdeinand 11 (Casa Națională). Abonament: pentru particulari 200 lei; pentru autorități 1000 lei. Apare lunar.

De patrusprezece ani stă neclintită, la postul său de onoare, aceasta publicație, care mereu s'a îmbunătățit și ca exterior și ca interior. Azi datorită directorului fondator al revistei, Dr. George Bacaloglu și distinșilor săi colaboratori, „Cele Trei Crișuri” este una dintre cele mai bine redactate reviste din țară.

De un timp numerele sunt consacrate diferitelor evenimente ori idei mai importante.

Din fiecare număr transpiră românismul curat de care este călăuzită

Crainicul. București, str. Vinčențiu Babeș nr. 1 bis.

O nouă gazetă a început să apară la București în ziua de 29 Octomvrie 1930. (Sărbătoare lui „Hristos Rege”). Semnalăm cu multă bucurie aceasta apariție, căci numele distinse și binecunoscute în presa românească din Țară cari scriu în nr. prim dau garanță că aceasta publicație va fi un bun propagator al moralei, artei, științei și literaturii adevărate, precum și promise a fi în numărul de fond.

Fântâna Darurilor — București VI., str. Cătuneanu 39. Abonament 150 lei. Este o simpatică revistă lunară de cultură creștină, care se adăpă la fântâna, ce împarte cu mult belșug bogatele daruri cerești ale Mântuitorului. Fișii confesională se silește a privi spre frații ei, de altă credință, cu destulă iubire ce este inerentă unei reviste intitulate „creștine”. Are colaboratori distinși dintre cari pomenim pe cunoscuții Gala Galaction și Lascarov-Moldovanu, dar sufletul acestei reviste este, fără îndoială, activul ei director: Pr. T. ma Chiricuță.

Flori de crâng, Oradea, str. Simeon Bărnăuțiu nr. 1. Director: El. G. Georgescu, Redactor: St. Stănescu. Abonament 140 lei.

„Flori de crâng” este în primul an de existență, dar se dovedește a fi o bună revistă literară și socială. Articole foarte variate, unele și instructive. Peste tot, are un conținut bogat și bine dires. Colaboratori foarte activi, dintre cari citim — alături de conducătorii revistei — pe cunoscutul psiholog și pedagog: George Bota.

Ca înfățișare externă încă este plăcută. Formatul însă și l-a schimbat din „mare” în „mic”; deasemenea și titlul revistei, cu înțeperea anului curent se numește: **Suflet Românesc.**

Marianistul, Blaj. Abonament 25 lei. Redactor: Păr. Ioan Suciu.

Un foarte plăcut și binevenit buletin pentru tinerime a apărut, de curând, la Blaj, care va apare lunar. Este merit tineretului marianist. — Noi încă îi dorim viață lungă, înflorire și creștere!

Izvoarașul, Bistrița-Mehedinți, of. T-Severin. Abonament 100 lei.

Revistă de muzică, artă națională și folklor, care apare sub îngrijirea Dnei Olimpia G. Dumitrescu și Pr. G. Dumitrescu — Bistrița Conține o mulțime de bucăți muzicale pe note și articole variate și interesante. — Acum, la încheierea revistei aflăm că a apărut și un foarte frumos calendar muzical pe 1934: Izvoarașul. Prețul 30 lei.

„Blajul” ne dă o nouă revistă de cultură f. bine redactat. Vom veni cu precizări în numărul viitor. Titlul revistei este: **Blajul.**

Rând pe rând vom recenza scurt toate cărțile și revistele primite la Redacție.

POSTA RED. și ADM.

— Tuturor prietenilor noștri (colaboratori și abon.ți) le dorim, ca „Anul nou” să le aducă multe binecuvântări cerești.

— Articolele rămase — din lipsă de spațiu — se vor publica în numărul viitor.

— Răspunsurile, încă, din acelaș motiv, se amână pentru numărul viitor.

Cronica s'a împărțit în corpul revistei, la locurile rămase libere la împaginare

